

Udskriftsdato: 31. december 2025

2019/1 LSF 40 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere og lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere (Indsættelse af overgangsbestemmelse, bestemmelse til at udstille graveforespørgsler m.m.)

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, j.nr. 7031-
0044

Forslag

til

Lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere og lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere

(Indsættelse af overgangsbestemmelse, bestemmelse til at udstille graveforespørgsler m.m.)

§ 1

I lov om registrering af ledningsejere, jf. lovbekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018, som ændret ved lov nr. 1674 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, 2. pkt., ændres »sikre, at nærmere information om disse ledninger kan fremsendes.« til: »modtage og sammenstille ledningsoplysninger fra ledningsejere og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører. Endvidere er det Ledningsejerregistrets formål at udstille oplysninger til brug for samføring og koordinering af gravearbejder.«.

2. I § 3, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nye numre:

- »2) er en offentlig myndigheds ledning, som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej,
 - 3) er et føringsrør, jf. § 5, nr. 9,
 - 4) er en vejafvandingsledning, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab,«
- Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 5 og 6.

3. I § 3, stk. 1, nr. 2, der bliver nr. 5, indsættes efter »stikledning«: », herunder fælles stikledning,«.

4. I § 5, nr. 3, ændres »en forbruger« til: »en eller flere forbrugere«.

5. I § 5, nr. 5, indsættes efter »på begge sider af denne.«: »Overstiger usikkerheden for en lednings placering 1 meter, skal den større usikkerhed tillægges interesseområdet på begge sider af ledningen.«.

6. § 8 affattes således:

»§ 8. Modtager en ledningsejer en forespørgsel om ledningsoplysninger på en hverdag mellem kl. 7 og 16, skal ledningsejer snarest muligt, og inden for 2 timer efter at forespørgslen er modtaget, udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. 2-timersfristen løber mellem kl. 7 og 16 på hverdage. Modtages forespørgslen uden for dette tidsrum, skal ledningsejer udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag mellem kl. 7 og 16.

Stk. 2. Udtager en ledningsejer en forespørgsel til manuel behandling, fordi forespørgslen kræver særlig behandling, skal de nødvendige ledningsoplysninger udleveres til Ledningsejerregistret snarest muligt, og inden for 2 hverdage efter at forespørgslen er modtaget.

Stk. 3. En ledningsejer kan i stedet for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, eller som supplement til disse, meddele graveaktøren, at ledningen skal påvises på stedet.

Stk. 4. De nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal udleveres som en del af de nødvendige ledningsoplysninger, herunder oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller tracéer i graveområdet, ledningers eller tracéers placering i graveområdet og ledningers fareklasse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer, for så vidt angår ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium inden den 1. juli 2023, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt digitalt format, og at udlevering af ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret skal foregå via Ledningsejerregistrets webservice.«

7. § 9, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Graveaktøren skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledninger der findes i hele graveområdet. Når Ledningsejerregistret har modtaget ledningsoplysninger fra ledningsejerne, jf. § 8, stk. 1, gøres disse straks tilgængelige for graveaktøren. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes. Gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger. De modtagne ledningsoplysninger skal være tilgængelige på graveområdet, når der graves.

Stk. 2. Har ledningsejer meddelt, at ledningen skal påvises efter § 8, stk. 3, må gravearbejdet ikke påbegyndes, før påvisningen har fundet sted.

Stk. 3. Kan graveaktøren ikke finde ledningerne der, hvor ledningerne skulle være nedgravet i jorden ifølge de modtagne ledningsoplysninger, kan graveaktøren anmode ledningsejeren om påvisning. Påvisning skal finde sted inden for rimelig tid. Ligger ledningerne i det væsentlige, som det fremgår af ledningsoplysningerne, afholder graveaktøren udgifterne til påvisningen.

Stk. 4. Graveaktøren kan i Ledningsejerregistret gensende den oprindelige graveforespørgsel inden for et halvt år fra graveforespørgsels oprettelsesdato, og inden graveperioden udløber, uden yderligere beregning.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 5-9.

8. I § 9 indsættes som *stk. 10* og *11*:

»*Stk. 10.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om forespørgselspligten i forbindelse med uopsætteligt gravearbejde.

Stk. 11. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal være tilgængelige på graveområdet digitalt.«

9. Kapitel 3 a og 3 b ophæves og i stedet indsættes:

»Kapitel 3 a

Koordinering af gravearbejder og samføring

§ 9 c Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan annoncering af et gravearbejde eller forespørgsel til brug for koordinering af gravearbejder skal foregå.

§ 9 d. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør til brug for samføring skal foregå. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, herunder hvilke oplysninger ledningsejeren skal udlevere.

Kapitel 3 b

Sammenstilling og videreformidling af ledningsoplysninger

§ 9 e. Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplysningerne fra ledningsejerne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører og andre brugere.

Stk. 2. Ledningsejerregistret kan ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som sendes til Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret kan dog gøres erstatningsansvarlig for fejl i sammenstillingen af ledningsoplysninger efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige.

Kapitel 3 c

Udstilling af graveforespørgsler

§ 9 f. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice.

Stk. 2. Graveforespørgslen slettes 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og om hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan beslutte, at en graveforespørgsel skal anonymiseres, hvis særlige forhold taler for dette.«

10. I § 11, stk. 3 og 4, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Der kan opkræves rykkergebyr efter renteloven.«

§ 2

I lov nr. 1674 af 26. december 2017 om ændring af lov om registrering af ledningsejere, foretages følgende ændringer:

1. § 1, nr. 7, ophæves.

2. § 1, nr. 17-19, ophæves.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. Indtil den 30. juni 2023 kan en ledningsejer udlevere ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler.

Stk. 3. Indtil den 30. juni 2023 kan en ledningsejer tilslutte et eller flere af sine interesseområder til udlevering gennem Ledningsejerregistret.

Stk. 4. Udleverer ledningsejer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, skal de nødvendige ledningsoplysninger uanset § 8, stk. 1 og 2, som affattet ved dennes lov § 1, nr. 6, indtil den 30. juni 2023 udleveres snarest muligt, og senest 5 hverdage efter forespørgslen er modtaget.

Stk. 5. Indtil den 30. juni 2023 skal en graveaktør kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler og de nye regler.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
- 2. Lovforslagets formål og baggrund**
 - 2.1. Etablering af overgangsordning
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.2. Udstilling af graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.3. Krav til ledningsoplysninger, der udleveres
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.4. Sammenstilling af ledningsoplysninger og udlevering gennem Ledningsejerregistret
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.5. Påvisning af ledninger
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.6. Koordinering af gravearbejder
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
 - 2.7. Samføring
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning
- 3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**
- 4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**
- 5. De administrative konsekvenser for borgerne**
- 6. De miljømæssige konsekvenser**
- 7. Forhold til EU-retten**
- 8. Hørte myndigheder og organisationer**
- 9. Sammenfattende skema**

1. Indledning

Ledningsejerregistret har til formål at gøre det lettere for graveaktører at komme i kontakt med ledningsejere, når graveaktører skal forespørge om ledningsoplysninger til brug for planlægning og udførelse af gravearbejder med henblik på, at graveskader på ledninger kan undgås.

Lov nr. 1674 af 26. december 2017 om ændring af lov om registrering af ledningsejere, herefter benævnt ændringsloven fra 2017, har til formål at give Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet hjemmel til at videreudvikle Ledningsejerregistret, så initiativ 6.3 i Regeringens, KL's og Danske Regioners Fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020, herefter Digitaliseringsstrategien 2016-2020, kan gennemføres.

Ændringsloven fra 2017 har ændret Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets rolle i forbindelse med indhentning af ledningsoplysninger, så Ledningsejerregistret fremover skal modtage og sammenstille

de ledningsoplysninger, som ledningsejere udleverer, og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører.

Ændringsloven fra 2017 skal træde i kraft trinvis for at give ledningsejere tid til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og tilpasse deres IT-systemer til at udlevere ledningsoplysninger på den nye måde.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er imidlertid blevet opmærksom på, at den trinvis ikrafttrædelse af ændringsloven fra 2017 kan medføre, at der ydes ulovlig statsstøtte til ledningsejere og graveaktører. Ved at sætte hele loven i kraft på en gang og indsætte en overgangsbestemmelse kan dette problem løses. Med dette lovforslag foreslås derfor indsat en overgangsbestemmelse, der skal gælde fra 1. januar 2020 til den 30. juni 2023, hvilket betyder, at ændringsloven fra 2017 og dette lovforslag kan sættes i kraft den 1. januar 2020.

Med dette lovforslag foreslås der endvidere indsat en bestemmelse, så klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside. Dette skal gøre det lettere for borgere og ledningsejere at komme i kontakt med graveaktører, f.eks. i tilfælde af problemer på graveområdet eller ved en graveskade. Graveforespørgsler kan indeholde persondata i form af navn og e-mailadresse, og det foreslås derfor også, at der gives en klar hjemmel til at udstille oplysningerne.

I forbindelse med udviklingen af de nye funktioner i Ledningsejerregistret, har det vist sig, at der er behov for at ændre visse bestemmelser i ændringsloven fra 2017. Med dette lovforslag foreslås disse bestemmelser ophævet i ændringsloven fra 2017 og indsat i dette lovforslag med de ændringer, der er behov for.

Med dette lovforslag foreslås endelig, at definitionen af stikledninger udvides, så begrebet også omfatter stikledninger, der forsyner mere end én slutbruger. En del private borgere er blevet omfattet af lovens anvendelsesområde, fordi nogle kommuner og forsyningsvirksomheder overdrager ledninger til borgerne, f.eks. når en offentlig vej overgår til at være en privat fællesvej. Det har ikke været hensigten, at loven skal omfatte private borgere, og derfor er der behov for at ændre definitionen af, hvad en stikledning er.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Etablering af overgangsordning

2.1.1. Gældende ret

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har i henhold til lov om registrering af ledningsejere, jf. lovebekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018, myndighedsopgaven med at drive Ledningsejerregistret. Registret er oprettet for at mindske risikoen for graveskader ved at gøre det lettere for graveaktører at komme i kontakt med ledningsejere i forbindelse med indhentning af ledningsoplysninger til brug for planlægning og udførelse af gravearbejder. Graveaktører skal indhente ledningsoplysninger, inden der graves i graveområdet, med henblik på at undgå graveskader på ledninger.

Ledningsejerregistret fungerer på den måde, at ledningsejere, der er omfattet af lovens anvendelsesområde, skal registrere interesseområder i Ledningsejerregistret, hvor de har nedgravede ledninger. En graveaktør, der skal grave i jorden, skal forespørge om ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret, der videresender forespørgslen til ledningsejerne i graveområdet. Ledningsejere i graveområdet udleverer herefter de nødvendige ledningsoplysninger direkte til graveaktøren, der har forespurgt om ledningsoplysninger.

Ledningsejeren skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest 5 hverdage efter ledningsejer har modtaget forespørgslen. Med ændringsloven fra 2017 skal ledningsejer udlevere ledningsoplysningerne snarest muligt og senest inden for 2 timer på hverdage mellem kl. 7 og 16.

Med ændringsloven fra 2017 vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet få en større rolle under udleveringen af de nødvendige ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret skal videreudvikles med en

række nye funktioner, hvoraf den vigtigste er, at Ledningsejerregistret skal modtage og sammenstille de ledningsoplysninger, som ledningsejerne udleverer, før de sammenstillede ledningsoplysninger gøres tilgængelige for graveaktører.

For at Ledningsejerregistret kan sammenstille ledningsoplysningerne skal disse standardiseres og digitaliseres i et format, der vil blive fastsat af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Ændringsloven fra 2017 vil træde i kraft trinvis, sådan at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet giver mulighed for at anvende de nye funktioner i Ledningsejerregistret, når disse er udviklet, og ledningsejerne får en indfasningsperiode på 3 ½ år til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og tilpasse deres IT-systemer til at udlevere ledningsoplysninger på den nye måde. Indfasningsperioden forventes at løbe fra den 1. januar 2020 til 30. juni 2023.

Under indfasningsperioden skal en ledningsejer udlevere ledningsoplysninger direkte til graveaktøren, der har forespurgt om ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler i lov om registrering af ledningsejere.

Den trinvis ikrafttræden betyder, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet i indfasningsperioden endnu ikke har fået myndighedsopgaven med at sammenstille ledningsoplysninger og gøre disse tilgængelige for graveaktører, hvilket betyder, at der potentielt kan opstå et marked for sammenstilling af ledningsoplysninger i denne periode. I et sådant marked vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet være en tjenesteyder på lige fod med andre tjenesteydere, hvis ledningsejeren udleverer ledningsoplysningerne gennem Ledningsejerregistret.

Opstår et sådant marked, vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet yde ulovlig statsstøtte til ledningsejere og graveaktører. Ministeriet vil endvidere være stillet konkurrencemæssigt bedre end eventuelle andre tjenesteydere på markedet, da ministeriet kan tilbyde ydelsen billigere og i nogle tilfælde uden betaling.

Grunden til dette er, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet som følge af initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020 har fået en bevilling til at udvikle de nye funktioner i Ledningsejerregistret. Derudover kan ministeriet benytte gebyrmidler til at videreudvikle Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistrets betalingsmodel er fastsat i bekendtgørelse nr. 639 af 30. maj 2018 om registrering af ledningsejere, så en graveaktør betaler et gebyr, der dækker Ledningsejerregistrets drift m.m., når graveaktøren forespørger om ledningsoplysninger i registret.

Bevillingen betyder, at staten betaler for en stor del af videreudviklingen af Ledningsejerregistret, så Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan sammenstille ledningsoplysninger og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører. Enhver anden tjenesteyder på det potentielle marked vil selv skulle finansiere udviklingen af en funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger. Ministeriet vil dermed få en konkurrencemæssig fordel frem for private tjenesteydere. De potentielle tjenesteydere vil desuden kun have 3 ½ år til at afskrive omkostningerne til udvikling af deres systemer, fordi det bliver Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets myndighedsopgave at sammenstille ledningsoplysninger og gøre disse tilgængelige for graveaktører, når indfasningsperioden er udløbet den 1. juli 2023.

En graveaktør, der modtager ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, når sammenstillingsfunktionen idriftsættes, betaler for ydelsen til sammenstilling og udlevering af ledningsoplysninger, men kun til det i bekendtgørelsen fastsatte gebyrloft, som pt. er på 104.000 kr. Graveaktøren betaler i dag selv udgiften til sammenstillingen af ledningsoplysningerne til brug for gravearbejdet, enten ved selv at sammenstille oplysningerne eller betale en tjenesteyder for ydelsen. Det må forventes, at ydelsen hos en privat tjenesteyder vil være dyrere, end den merudgift der vil være forbundet med, at Ledningsejerregistret står for sammenstillingen. Graveaktøren får derved i indfasningsperioden ydelsen med sammenstilling af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret billigere eller uden betaling, når gebyrloftet er

nået, end ved betaling af privat tjenesteyder. Den trinvis ikrafttræden af ændringsloven fra 2017 betyder derfor, at en graveaktør vil modtage ulovlig statsstøtte af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet under indfasningsperioden.

En ledningsejer, der udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, betaler ikke for den ydelse, som ledningsejeren modtager af Ledningsejerregistret. Ledningsejeren er forpligtet til at være registreret i Ledningsejerregistret og skal derfor ikke selv sikre sig, at alle graveaktører er bekendt med, at ledningsejer har ledninger i graveområdet. En ledningsejer vil endvidere kun blive forespurgt om ledningsoplysninger, når en graveforespørgsel overlapper det interesseområde, som ledningsejeren har indberettet. Den trinvis ikrafttræden af ændringsloven fra 2017 betyder dermed, at en ledningsejer vil modtage ulovlig statsstøtte fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet under indfasningsperioden.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Formålet med lovforslaget er at undgå, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bliver tjenesteyder i et potentielt marked og risikerer at yde ulovlig statsstøtte til ledningsejere og graveaktører under indfasningsperioden fra 1. januar 2020 til 30. juni 2023.

Dette kan gøres ved at sætte alle endnu ikke ikraftsatte bestemmelser i ændringsloven fra 2017 i kraft, når de nye funktioner i Ledningsejerregistret idriftsættes, hvilket forventes at blive 1. januar 2020.

Ved at sætte alle bestemmelserne i kraft på samme tidspunkt vil det blive Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets myndighedsopgave (og monopol) at sammenstille ledningsoplysninger og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører, allerede når de nye funktioner i Ledningsejerregistret idriftsættes. Herved kommer der ikke til at opstå et privat marked for sammenstilling og tilgængeliggørelse af ledningsoplysninger.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets Ledningsejerregister er det eneste sted, hvor graveaktører kan forespørge om ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret har dermed monopol på at formidle kontakten mellem ledningsejere og graveaktører. Dette er fastsat som ministeriets myndighedsopgave. Det er derfor en naturlig videreførelse af ministeriets myndighedsopgave at lægge opgaven med sammenstilling af ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret, fordi det betyder, at ledningsejerne kun skal udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, og at graveaktørerne kun skal anvende Ledningsejerregistret, når de forespørger om ledningsoplysninger.

Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at et potentielt marked i indfasningsperioden vil være meget begrænset, fordi ledningsejerne vil være i gang med at tilpasse deres IT-systemer og standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger. Ledningsejerne vil derfor løbende begynde at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret under indfasningsperioden. Det forventes derfor ikke, at nogen tjenesteydere vil være interesserede i at udvikle løsninger til at kunne sammenstille ledningsoplysninger.

Der er dog en lille risiko for, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan blive indklaget for Konkurrencerådet for at yde ulovlig statsstøtte til ledningsejere og graveaktører og udøve konkurrenceforvridende tjenesteydelser, medmindre ændringsloven fra 2017 sættes i kraft tidligere, end det var planen. Ved at sætte hele loven i kraft den 1. januar 2020, vil ministeriet få myndighedsopgaven med at sammenstille ledningsoplysninger på dette tidspunkt, og der vil derfor ikke opstå et marked i indfasningsperioden.

Den tidligere ikrafttræden af ændringsloven fra 2017 vil imidlertid betyde, at ledningsejere skal være klar til at udlevere digitaliserede og standardiserede ledningsoplysninger og have tilpasset deres IT-systemer til at udlevere ledningsoplysninger på den nye måde den 1. januar 2020.

Ledningsejerne har imidlertid i ændringsloven fra 2017 fået 3 ½ år til disse opgaver, og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer, at ledningsejerne har brug for en indfasningsperiode for at kunne løfte opgaven.

Det foreslås derfor i § 3, at der indsættes en overgangsbestemmelse i stk. 2-5, som skal gælde fra 1.

januar 2020 til den 30. juni 2023. Overgangsbestemmelsen vil give ledningsejerne 3 ½ år til at udvikle deres systemer og standardisere deres ledningsoplysninger, ved at ledningsejerne i indfasningsperioden kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtil gældende bestemmelser. Indsættelsen af overgangsbestemmelsen vil dermed sikre, at ændringsloven fra 2017 kan gennemføres efter hensigten.

For at ledningsejerne, der har flere interesseområder eller ledningstyper, ikke skal vente med at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, til alle interesseområder og forsyningsstyper er klar til udlevering, foreslås det i § 3, stk. 3, at ledningsejerne kan standardisere og digitalisere ledningsoplysningerne i et interesseområde ad gangen og udlevere ledningsoplysningerne inden for dette interesseområde gennem Ledningsejerregistret, selv om ledningsejeren fortsat udleverer ledningsoplysninger i andre interesseområder direkte til graveaktøren. På den måde behøver ledningsejere ikke vente med at udlevere ledningsoplysningerne gennem Ledningsejerregistret, til alle ledningsoplysninger for alle interesseområder er standardiseret og digitaliseret. Har en ledningsejer flere forsyningsarter inden for det samme interesseområde, men er parat til at udlevere en enkelt forsyning efter de nye krav, kan ledningsejer oprette et interesseområde for hver forsyningsart.

Det foreslås endvidere i § 3, stk. 4, at ledningsejerne i indfasningsperioden, vil skulle udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget.

Bestemmelse foreslås indsat, fordi der ellers vil være forskellige krav til, hvor hurtigt en ledningsejer skal udlevere ledningsoplysninger under indfasningsperioden. En ledningsejer skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og inden for 2 timer på hverdage mellem kl. 7 og 16, hvis ledningsejer udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, mens en ledningsejer, der udleverer ledningsoplysninger efter de hidtil gældende bestemmelser, skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt, og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget.

Fastsættes der et krav om, at ledningsejer skal udlevere senest inden for 2 timer på hverdage under indfasningsperioden, kan dette pålægge en ledningsejer en byrde, uden at en graveaktør får en tilsvarende fordel, fordi graveaktøren alligevel kan komme til at vente op til 5 hverdage, hvis andre ledningsejere udleverer efter de hidtil gældende bestemmelser.

I indfasningsperioden skal en graveaktør stadig kunne modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere. Det foreslås derfor i stk. 5, at en graveaktør i indfasningsperioden skal kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtil gældende bestemmelser. Dette betyder, at en graveaktør stadig kan modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere, der endnu ikke er begyndt at udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

2.2. Udstilling af graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice

2.2.1. Gældende ret

Ledningsejerregistret har siden 2015 udstillet graveforespørgsler for at give et overblik over aktiviteter til koordinering af gravearbejder. Graveforespørgslerne er tilgængelige for alle på Ledningsejerregistrets hjemmeside.

Udstillingen anvendes primært til koordinering af gravearbejde, men kan også anvendes i forbindelse med undersøgelse af graveskader, samt benyttes af borgere, der ønsker at kontakte en entreprenør vedrørende afspærring eller stilladser. Oplysningerne benyttes endvidere i forbindelse med kommunernes forvaltningsopgaver.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Ledningsejerregistret har siden 2015 udstillet graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside

for at gøre det lettere at koordinere gravearbejde og derved nedbringe antallet af gravearbejder og herved også antallet af graveskader.

Med den nye databeskyttelsesforordning, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016, og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysning og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), er der behov for, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet får en klar hjemmel til at udstille graveforespørgsler, fordi nogle få graveforespørgsler indeholder personoplysninger, f.eks. kontaktoplysninger for en enkeltmandsvirksomhed eller navn på en privatperson.

Med den foreslåede § 9 f i § 1, nr. 9, kan klima-, energi- og forsyningsministeren udstille graveforespørgsler. Udstillingen af graveforespørgsler er nødvendig, fordi udstilling af graveforespørgsler kan give ledningsejere og graveaktører samt myndigheder et samlet overblik over grave- og anlægsaktiviteter i et graveområde med henblik på at koordinere gravearbejde med andre graveaktiviteter eller til myndighedernes administrative sagsbehandling.

Behandlingen har hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter en offentlig myndighed kan behandle persondata, når behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Samfundet har interesse i øget koordinering af gravearbejde, da dette kan nedbringe antallet af gravearbejder og derved antallet af graveskader og gravegener for det omkringliggende samfund. Samfundet har desuden interesse i at kunne komme i kontakt med graveaktører, f.eks. i tilfælde af en væltet afspærring eller ved en graveskade. Samtidig er det en opgave, som klima-, energi- og forsyningsministeren har fået pålagt ved lov, og indsamlingen af personoplysninger henhører dermed også under myndighedsudøvelse.

Det foreslås i § 9 f, stk. 2, i § 1, nr. 9, at en graveforespørgsel kan slettes 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i medfør af § 9 f, stk. 3, i § 1, nr. 9, fastsætte regler om, hvor længe en graveforespørgsel skal være offentlig tilgængelig, hvis særlige forhold gør sig gældende, og hvad disse særlige forhold kan være. Særlige forhold kan f.eks. være hjælp til afklaring af ansvar i forbindelse med en graveskade.

Det er vigtigt, at graveforespørgslerne udstilles, så alle kan se disse, både af hensyn til muligheden for at koordinere gravearbejder, men også af hensyn til myndighedernes administrative sagsbehandling og for at kunne finde en graveaktør, der har gravet i et område, hvis ledningsejeren opdager en graveskade på sin ledning.

Der skal være mulighed for, at personoplysninger kan anonymiseres, hvis en privat forespørger ønsker dette. Det foreslås derfor i § 9 f, stk. 4, i § 1, nr. 9, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan beslutte, hvornår en graveforespørgsel kan anonymiseres.

Anonymiseringen gælder alene i forhold til udstilling af data og derfor ikke ved registreringen af en graveforespørgsel. Muligheden for at få en graveforespørgsel anonymiseret kan derfor ikke misbruges af aktører, der ønsker at undgå at blive stillet til regnskab for en eventuel graveskade.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 9 f i § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

2.3. Krav til ledningsoplysninger, der udleveres

2.3.1. Gældende ret

Den gældende lov om registrering af ledningsejere indeholder i § 8 et krav om, at en ledningsejer hurtigst muligt, og senest 5 hverdage efter en graveforespørgsel er modtaget, skal sende de nødvendige ledningsoplysninger direkte til graveaktøren eller indgå aftale om påvisning på stedet.

Der stilles i gældende ret ingen krav til, hvordan ledningsoplysninger udleveres til graveaktøren. Ledningsejeren skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til en graveaktørs brug for planlægning

af, og udførsel af gravearbejder eller andre lovlige formål. Ledningsoplysninger udleveres i det format, ledningsejeren har oplysningerne i, hvilket kan være alt fra præcise, vektoriserede ledningsoplysninger til en scanning af et ældre papirkort uden målfaste oplysninger.

Bemyndigelsen i § 8 til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal fremgå af det fremsendte materiale, er udmøntet i § 18, stk. 3, i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere. Efter § 18, stk. 3, skal de udleverede ledningsoplysninger have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Når graveaktøren har modtaget ledningsoplysningerne, skal graveaktøren tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de indhentede oplysninger. Graveaktøren skal bedømme ledningsoplysningerne ud fra forholdene i graveområdet.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

På baggrund af retspraksis i de senere år har Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet overvejet, om der skal indsættes en bestemmelse om indholdet af nødvendige ledningsoplysninger i loven. Det fremgår af bemærkningerne til § 8 i forslag til lov om registrering af ledningsejere, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, s. 1709, L 52, at de nødvendige ledningsoplysninger er de oplysninger, der er relevante for det planlagte gravearbejde. Der stilles derfor krav om, at det skal være de nødvendige ledningsoplysninger, som ledningsejeren udleverer til graveaktøren, og i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere er det fastsat, at ledningsoplysningerne skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet. At ledningsoplysningerne skal være 'umiddelbart anvendelige' betyder, at ledningsoplysningerne skal have en sådan præcision og udformning, at de kan tjene deres formål: At være et planlægningsgrundlag for gravearbejde for at undgå graveskader. Det betyder endvidere, at ledningsoplysningerne skal kunne anvendes af graveaktør til gravearbejdet, uden at graveaktøren skal henvende sig til ledningsejeren for at få flere oplysninger om ledningen.

Retspraksis om graveskader, herunder en principiel Højesteretsdom af 18. december 2013 (Ugeskrift for Retsvæsen 2014, s. 925ff.) og en række landsretsdomme (bl.a. Ugeskrift for Retsvæsen 2014, s. 1252 ff. og 2016, s. 3666ff.), viser, at det er en konkret vurdering, der afgør, om det er ledningsejer eller graveaktør, der bærer ansvaret for graveskaden. Dommene viser, at ledningsejer er ansvarlig for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger eller indgå aftale med graveaktøren om påvisning, hvis ledningsejer ikke kan udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, og at graveaktøren er forpligtet til at grave under hensyntagen til disse ledningsoplysninger.

Ledningsejer har således fået erstatning for en graveskade, hvis graveaktøren f.eks. har gravet uden at have indhentet ledningsoplysninger eller uden at anvende de indhentede ledningsoplysninger. Graveaktøren er derimod blevet frifundet, når de modtagne ledningsoplysninger har været mangelfulde, og der ikke har været noget på graveområdet, der har givet mistanke om, at ledningsoplysningerne ikke skulle være korrekte.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 8, stk. 4, i § 1, nr. 6, at nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Formålet med at indsætte bestemmelsen er at præcisere forventningerne til kvaliteten af de udleverede ledningsoplysninger for at lette planlægningen og gennemførslen af gravearbejde og dermed medvirke til at nedbringe antallet af graveskader. Bestemmelsen vil fastlægge, at det vil være ledningsejeren ansvar at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, der kan anvendes til gravearbejdet.

Det foreslås endvidere i § 8, stk. 5, i § 1, nr. 6, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal udleveres som en del af de nødvendige ledningsoplysninger. Bemyndigelsen er en videreførelse af gældende ret, idet ministeren efter gældende ret kan fastsætte regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder hvilke oplysninger der skal fremgå af det fremsendte materiale. Bemyndigelsen kan anvendes til at fastsætte regler om, at de nødvendige lednings-

oplysninger som et minimum skal have tilknyttet visse oplysninger, f.eks. oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller tracéer i graveområdet, ledningernes eller tracéernes placering i graveområdet, ledningernes fareklasse og oplysningerne om ledningsoplysningernes nøjagtighed.

En ledningsejer kan have nedlagt et antal ledninger samlet i et tracé. Disse ledninger er ikke altid opmålt på ledningsniveau. Det foreslås derfor, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsejer skal oplyse om det antal ledninger eller tracéer, der er i graveområdet, og hvor ledningerne eller tracéerne er placeret i graveområdet.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at ledningsejeren skal udlevere oplysninger om ledningsoplysningernes nøjagtighed, f.eks. hvilken nøjagtighedsklasse ledningen hører til. Kravet om at give oplysninger om ledningsoplysningernes nøjagtighed vil gøre graveaktøren i stand til at inddrage disse oplysninger i planlægningen af gravearbejdet. Ved at fastsætte en række nøjagtighedsklasser vil graveaktører have bedre mulighed for at vurdere, hvor forsigtige de skal være, når de skal finde ledningerne i graveområdet, og om de skal anmode om påvisning i graveområdet.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan derudover fastsætte regler om, at ledningsejeren skal udlevere oplysninger om ledningens forsyningsart eller fareklasse. Disse oplysninger vil gøre graveaktøren bedre i stand til at bedømme, hvor forsigtigt der skal graves i graveområdet, f.eks. tage hensyn til respektafstande til ledninger, der kan være farlige at beskadige. Det kan f.eks. forårsage store skader på mennesker, gravemaskiner og omgivelserne, hvis en gasledning graves over, eller en virksomhed kan miste indtægter, hvis ledninger, der forsyner virksomheden med strøm eller internetforbindelse, graves over. Derudover kan kravene, der fastsættes i bekendtgørelsen f.eks. være, at de horisontale og vertikale koordinater skal oplyses for alle ledninger, men ministeren vil også kunne fastsætte regler om, at ledningsejer skal udlevere andre ledningsoplysninger.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte en række minimumskrav til de nødvendige ledningsoplysninger, og det skal derfor sikres, at ledningsejer kan medsende supplerende oplysninger, når ledningsoplysningerne udleveres, f.eks. oplysning om, at ledningsejer skal kontaktes, inden der graves, fordi ledningsejer skal være til stede, når der graves. Der kan være tale om oplysninger fra styrede underboringer m.m., eller andre oplysninger, der vil gøre det lettere for graveaktøren at finde ledningerne. Disse oplysninger kan være særdeles vigtige at udlevere til graveaktøren.

For ledninger, der er nedgravet i jorden eller er nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet inden den 1. juli 2023, kan det blive en uforholdsmæssig stor byrde for ledningsejeren at overholde reglerne, der vil blive fastsat i medfør af § 8, stk. 5, i § 1, nr. 6. Dette skyldes, at ledningsejere ikke i alle tilfælde vil have alle de oplysninger, der skal udleveres, f.eks. fordi disse oplysninger ikke blev registreret, da ledningen blev gravet ned.

Det foreslås derfor, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at en ledningsejer for disse ledninger alene skal udlevere ledningsoplysningerne, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Formålet med bestemmelsen er, at ledningsejeren ikke skal genopmåle for at kunne opfylde kravene fastsat i medfør af § 8, stk. 5, i § 1, nr. 6. Ledningsejer vil dog stadig være ansvarlig for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren.

Begrundelsen for at sætte datoen til den 1. juli 2023 er, at ledningsejere i indfasningsperioden kan tilpasse IT-systemer og få digitaliseret og standardiseret deres ledningsoplysninger og i samme proces kan forberede sig på at skulle anvende de nye krav til ledningsoplysningerne, når der skal registreres oplysninger om nye ledninger.

For ledninger, der nedgraves i jorden eller nedgraves i eller anbringes på havbunden inden for søterritoriet fra den 1. juli 2023, skal ledningsejer som et minimum udlevere de ledningsoplysninger, der vil blive fastsat regler om i medfør af § 8, stk. 5, i § 1, nr. 6. Ledningsejer vil dog også for disse ledninger være

ansvarlig for at sende de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren, og ledningsejer kan derfor have behov for at sende andre ledningsoplysninger end de ledningsoplysninger, der fastsættes regler om.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

2.4. Sammenstilling af ledningsoplysninger og udlevering gennem Ledningsejerregistret

2.4.1. Gældende ret

Efter gældende ret skal ledningsejere snarest muligt og senest 5 hverdage, efter at en graveforespørgsel er modtaget, sende de nødvendige ledningsoplysninger til den graveaktør, der har anmodet om ledningsoplysninger. Hverdage omfatter ikke lørdage, grundlovsdag, den 24. december og den 31. december. Ledningsejerne skal sende ledningsoplysninger til entreprenører, graveaktører eller andre personer til brug for planlægning af gravearbejder og til brug for selve gravearbejdet eller andre lovlige formål.

Der er ikke i gældende ret fastsat regler om, at ledningsoplysninger skal udleveres i et bestemt format. Ledningsejeren kan derfor udlevere de nødvendige ledningsoplysninger på den måde og i det format, som ledningsejeren ønsker. I dag udleveres de nødvendige ledningsoplysninger som vedhæftede filer med e-mail til graveaktøren eller via et link, hvorfra oplysningerne til den specifikke forespørgsel kan hentes. Ledningsejere kan også vælge at påvise ledningen.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Graveaktøren modtager i dag ledningsoplysningerne i det format, som ledningsejerne kan udlevere. Det betyder, at graveaktøren skal bruge meget tid på at få overblik over ledningsoplysningerne for at kunne tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de indhentede ledningsoplysninger. Graveaktøren sammenstiller tillige de modtagne ledningsoplysninger med de risici, der er for fejlkilder og fejlsammenstilling af ledningsoplysningerne, fordi de kan komme i forskellige formater. Et af formålene med initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020 er derfor at effektivisere arbejdsgangene ved sammenstilling og udlevering af ledningsoplysninger.

Arbejdsgangene vil blive effektiviseret ved, at der etableres en digital platform for udvekslingen af data om nedgravet infrastruktur. Den vigtigste effektivisering i arbejdsgangene er, at alle ledningsoplysninger for graveområdet fremover vil blive gjort tilgængelige i samlet form og i et standardiseret og digitaliseret format for graveaktøren. Dette skal være med til at gøre ledningsoplysningerne mere overskuelige og dermed reducere antallet af graveskader. Det vil endvidere lette den administrative byrde, der er forbundet med sammenstillingen af ledningsoplysninger i forbindelse med gravearbejde.

Det forventes, at ledningsejere vil udvikle automatiske systemer til besvarelse, hvilket vil gøre ledningsejernes arbejdsgange hurtigere og mere effektive. Fristen for at udlevere ledningsoplysninger kan derfor sættes ned fra 5 hverdage til 2 timer på hverdage mellem kl. 7 og 16. Over 80 % af ledningsoplysningerne udleveres i dag inden for de første par timer, fordi de fleste graveforespørgsler bliver foretaget i områder, hvor ledningsejere har automatiske systemer til besvarelse. Dette repræsenterer dog kun ca. 800 ledningsejere ud af ca. 4000. Men mange ledningsejere er ved at forberede deres ledningsoplysninger og systemer, så de automatisk kan udlevere ledningsoplysninger.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil derfor etablere en ny funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret. Den nye funktion vil ændre måden ledningsoplysninger udleveres på, så ledningsejerne fremover skal udlevere deres ledningsoplysninger til funktionen, der vil sammenstille ledningsoplysningerne, og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører eller andre brugere.

Sammenstillingen af ledningsoplysningerne i Ledningsejerregistret vil kun fungere, hvis der fastsættes regler om format og indhold for udleverede ledningsoplysninger, fordi Ledningsejerregistret ikke vil kunne sammenstille ledningsoplysningerne, hvis de er i forskellige formater eller uden målfaste oplysning-

ger. Der vil endvidere skulle fastsættes krav til ledningsejernes systemer, så disse kan arbejde sammen med Ledningsejerregistrets sammenstillingsfunktion.

Den foreslåede sammenstillingsfunktion i Ledningsejerregistret vil gøre det lettere for graveaktørerne at få et overblik over, hvor i graveområdet ledninger eller tracéer er placeret. Ledningsejerregistret vil modtage og sammenstille ledningsoplysningerne i en samlet pakke, hvilket mindsker sandsynligheden for tolkningsfejl under sammenstilling.

Det foreslås derfor, at der indsættes en § 9 e i § 1, nr. 9, hvorefter Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplysningerne fra ledningsejerne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører og andre brugere.

Formålet er, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet får myndighedsopgaven med at etablere sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret og dermed en ny rolle i udleveringen af ledningsoplysninger mellem ledningsejere og graveaktører.

Med det foreslåede § 9 e, stk. 2, i § 1, nr. 9, fastsættes der, hvornår Ledningsejerregistret kan gøres erstatningsansvarlig for fejl i ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret kan ikke påtage sig ansvar for indholdet af de ledningsoplysninger, som gøres tilgængelig for graveaktøren, og Ledningsejerregistret kan derfor ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som ledningsejer sender til Ledningsejerregistret. Der er således ikke tænkt nogen ændring i den gældende retsstilling på dette punkt. Det er stadig ledningsejerens ansvar at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, og ledningsejeren har fortsat ansvaret for, at de udleverede nødvendige ledningsoplysninger er korrekte. Ledningsejerregistret sammenstiller kun de udleverede ledningsoplysninger og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren.

En graveaktør vil derfor fortsat skulle rette henvendelse til ledningsejeren ved skader på ledninger, og ansvaret for graveskaden følger gældende retspraksis. Det vil fortsat være de konkrete omstændigheder, der afgør, hvem der har ansvaret for en graveskade.

Ledningsejerregistret vil efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarlig for sammenstillingen af ledningsoplysningerne efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler, hvis der sker en fejl under sammenstillingen af ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret vil f.eks. efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarlig, hvis ledningsoplysningerne som følge af en fejl, som Ledningsejerregistret er ansvarlig for, får en forkert placering i forhold til den placering, ledningen har i de ledningsoplysninger, som ledningsejer har udleveret til Ledningsejerregistret.

Ledningsejerregistret vil derimod ikke kunne gøres erstatningsansvarlig for eventuelle skader på ledninger, som skyldes, at graveaktøren graver uden at have modtaget de sammenstillede ledningsoplysninger fra Ledningsejerregistret, f.eks. fordi funktionen til sammenstilling ikke er tilgængelig, og graveaktøren derfor ikke kan tilgå ledningsoplysningerne. Ledningsejerregistret vil heller ikke kunne gøres erstatningsansvarlig for en ledningsejers manglende eller for sene udlevering af ledningsoplysninger.

Der vil blive opsat en række kontroller i sammenstillingsfunktionen for at minimere mulige fejl, f.eks. manglende udlevering af en ledningsforespørgsel til ledningsejerne, sammenstillingsfejl, eller at systemet klarmelder en ledningspakke, før alle ledningsoplysninger er modtaget.

Den nye funktion vil endvidere have en logningsfunktion, der kan dokumentere, hvad Ledningsejerregistret har modtaget fra ledningsejerne, og hvad der er gjort tilgængelige for en graveaktør. Logningen vil både logge aktiviteterne og ledningsoplysningerne, der er udleveret til Ledningsejerregistret og sammenstillingen, der er gjort tilgængelig for graveaktøren.

Den nye sammenstillingsfunktion i Ledningsejerregistret skal sammenstille de ledningsoplysninger, som ledningsejere udleverer som svar på en forespørgsel om ledningsoplysninger. For at sammenstillingsfunktionen kan sammenstille ledningsoplysninger foreslås det i lovforslagets § 8, stk. 6, i § 1, nr. 6, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal udleveres i

et bestemt format, og at udleveringen skal foregå via Ledningsejerregistrets webservice. Den foreslåede § 8, stk. 6, i § 1, nr. 6, er ny i forhold til gældende ret.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal digitaliseres og standardiseres, og at der skal anvendes en bestemt standard til udveksling. Bemyndigelsen vil blive udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, som forventes at træde i kraft samtidig med dette lovforslag. Bekendtgørelsen forventes at fastsætte regler om de krav, der er til ledningsejernes systemer, så ledningsejerne kan udlevere ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Det foreslås endvidere, at ledningsejerne skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og inden for 2 timer på hverdage mellem kl. 7 og 16. Hverdage omfatter mandag til fredag, dog ikke den 1. maj, grundlovsdag, den 24. december og den 31. december. Det foreslås, at 2-timersfristen skal løbe mellem kl. 7 og 16 på hverdage. Forespørger en graveaktør om ledningsoplysninger så sent inden for tidsrummet, at en ledningsejer ikke kan nå at svare på forespørgslen inden kl. 16, løber 2-timersfristen videre den næstkommende hverdag. Forespørger en graveaktør f.eks. på ledningsoplysninger en hverdag kl. 14.45, skal ledningsejer senest udlevere ledningsoplysninger kl. 7.45 den næstkommende hverdag.

Forespørger graveaktøren om ledningsoplysninger uden for tidsrummet mellem kl. 7 og 16 på en hverdag eller på en dag, der ikke er en hverdag, behøver ledningsejer ikke at udlevere ledningsoplysningerne før den næstkommende hverdag.

Formålet med stk. 1 er at sikre, at graveaktørerne kan få ledningsoplysninger hurtigere i den periode af hverdagen, hvor de typisk arbejder, og at sikre, at en ledningsejer ikke skal have døgnbemanding til udlevering af ledningsoplysninger på hverdage, fordi ledningsejer skal være klar til at udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og inden for 2 timer døgnet rundt på hverdage. Bestemmelsen skal endvidere sikre, at ledningsejerne også kan vedligeholde deres systemer, eller at der ikke skal kaldes medarbejdere på arbejde i tilfælde af systemnedbrud om aftenen eller på en dag, der ikke er en hverdag. Ledningsejeren vil således kunne påbegynde udbedringen af et systemnedbrud den næstkommende hverdag inden for almindelig arbejdstid, dvs. mellem kl. 7 og 16.

Hovedreglen om, at de nødvendige ledningsoplysninger vil blive fremsendt inden 2 timer på hverdage inden for tidsrummet kl. 7-16 vil understøtte, at ledningsoplysninger stilles til rådighed hurtigere for graveaktørerne og derved også afhjælpe situationer med uopsætteligt gravearbejde, hvor gravearbejdet skal igangsættes hurtigt.

Ledningsejere kan inden for 2 timer oplyse, at forespørgslen er udtaget til manuel behandling, fordi forespørgslen kræver særlig behandling, f.eks. fordi der er oplysninger, der ikke er tilgængelige, forespørgslen er geografisk omfattende, eller ledningsejeren er nødt til at vurdere forespørgslen inden udlevering.

En forespørgsel, der er udtaget til manuel behandling, fordi forespørgslen kræver særlig behandling, skal behandles snarest muligt og inden for 2 hverdage. Den fastsatte frist betyder, at en graveaktør ved, hvornår denne senest kan forvente svar.

Det vil først blive en pligt at udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og senest inden for 2 timer på hverdage mellem kl. 7 og 16 den 1. juli 2023. Indtil denne dato kan ledningsejere udlevere ledningsoplysninger inden for 5 hverdage på grund af overgangsbestemmelsen. Overgangsbestemmelsen foreslås indsat, fordi en ledningsejer ellers ville skulle udlevere ledningsoplysninger inden for 2 timer eller 5 hverdage, afhængigt af om denne udleverer gennem Ledningsejerregistret eller efter de hidtil gældende regler. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 og til § 3, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Med det foreslåede § 9 e, stk. 3, i § 1, nr. 9, vil klima-, energi- og forsyningsministeren få en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvordan sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret vil gøre ledningsoplysningerne tilgængelige for graveaktøren. Bemyndigelsen vil blive udmøntet i bekendtgørelse

om registrering af ledningsoplysninger og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Bemyndigelsen forventes at blive udmøntet, så ledningsoplysningerne er kommet frem til graveaktøren, når de er gjort tilgængelige i Ledningsejerregistrets kortviser eller kan hentes i Ledningsejerregistret.

Det forventes, at graveaktørerne vil få adgang til ledningsoplysningerne, efterhånden som disse modtages af sammenstillingsfunktionen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 8, og § 9 e i § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

2.5. Påvisning af ledninger

2.5.1. Gældende ret

Efter gældende ret skal ledningsejeren udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren eller indgå aftale med denne om påvisning på stedet. Ledningsejeren har således pligt til at indgå aftale om påvisning, hvis ledningsejeren ikke kan fremskaffe tilstrækkelige ledningsoplysninger til graveaktøren.

Påvisningspligten indebærer, at ledningsejeren skal give oplysninger om ledningers placering, f.eks. ved tydelig markering af ledningens placering i graveområdet og om nødvendigt ved frigravning af ledningen. Påvisningspligten gælder for ledningsejere og ikke for private grundejere, der har ledninger liggende på deres ejendom.

I praksis er påvisningspligten blevet håndhævet på den måde, at graveaktøren kan anmode om påvisning, hvis graveaktøren ikke kan finde ledningerne på baggrund af de ledningsoplysninger, som graveaktøren har modtaget fra ledningsejeren.

2.5.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Efter gældende ret påhviler det ledningsejer at indgå aftale med graveaktøren om at påvise ledningen, hvis ledningsejer ikke kan udlevere de nødvendige ledningsoplysninger.

Det foreslås derfor, at der indsættes to bestemmelser om påvisning i loven, sådan at både ledningsejer og graveaktør kan kræve påvisning. De to regler skal supplere hinanden for at sikre, at både ledningsejeren og graveaktøren har mulighed for at bruge påvisning, hvis ledningsejer har behov for at være til stede ved gravearbejdet, f.eks. fordi ledningerne er farlige at beskadige, eller hvis graveaktøren ikke kan finde ledningerne, fordi ledningsoplysningerne er mangelfulde.

Den foreslåede bestemmelse om påvisning i lovforslagets § 8, stk. 3, i § 1, nr. 6, er en videreførelse af gældende ret og vil medføre, at en ledningsejer skal tilbyde graveaktøren at påvise ledningen, hvis ledningsejer ikke kan udlevere de nødvendige ledningsoplysninger. Ledningsejer vil endvidere kunne anvende bestemmelsen, hvis ledningsejer ønsker at være til stede i graveområdet, når der skal graves, f.eks. fordi det er farlig at beskadige ledningen.

Der foreslås derfor indsat en ny bestemmelse i lovforslagets § 9, stk. 2, i § 1, nr. 7, om, at en graveaktør ikke må grave, før ledningsejer har påvist ledningen, når ledningsejer har besluttet, at ledningen skal påvises. Bestemmelsen foreslås indsat for at gøre det helt tydeligt, at der ikke må graves, før påvisningen er foretaget, selv om graveaktøren kan have modtaget ledningsoplysninger fra ledningsejer og derfor vil overholde reglen i § 9, stk. 1, i § 1, nr. 7, om, at der ikke må graves, før de nødvendige ledningsoplysninger er gjort tilgængelige for graveaktøren.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets i § 9, stk. 3, i § 1, nr. 7, vil medføre, at graveaktøren kan anmode om påvisning, hvis graveaktøren ikke kan finde ledningerne, f.eks. efter en prøvegravning, ved at anvende de modtagne ledningsoplysninger, når graveaktøren graver i graveområdet.

Af hensyn til graveaktørens udførelse af gravearbejdet fastsættes en frist i forhold til, hvor hurtigt en ledningsejer vil skulle påvise ledningen. Det foreslås, at ledningsejeren skal påvise ledningen i graveområdet inden for rimelig tid for at undgå unødigt ventetid. Rimelig tid vil altid være en konkret vurdering, men det må antages, at »rimelig tid« som det klare udgangspunkt er inden for 2 hverdage. Dette skyldes,

at graveaktøren ikke kan vente i mange dage på, at ledningsejeren skal påvise ledningen, når først graveaktøren er gået i gang med gravearbejdet.

Der foreslås endvidere indsat en ny bestemmelse om omkostningsdeling ved påvisning i § 1, nr. 7. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at graveaktøren skal afholde udgifterne til påvisningen, hvis ledningerne i det væsentlige ligger, som det fremgår af ledningsoplysningerne. Det bør være ledningsejer, der betaler for påvisningen, hvis ledningerne ikke ligger, hvor de burde ligge ifølge ledningsoplysningerne, og graveaktøren derfor ikke bør bære omkostningerne ved at finde ledningen. Derimod vil graveaktøren betale for påvisningen, hvis ledningen kan findes ved at anvende ledningsoplysningerne.

2.6. Koordinering af gravearbejder

2.6.1. Gældende ret

De gældende regler om gravetilladelser og koordinering af gravearbejder findes i §§ 73 og 74 i vejloven, jf. lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v. med senere ændringer. Efter vejlovens § 74 har graveaktørerne pligt til at undersøge mulighederne for at koordinere gravearbejder og kan blive pålagt at dække det dokumenterede tab, som en anden graveaktør eller vejmyndighed har haft, hvis de ikke gør dette. Muligheden for at koordinere skal undersøges, før der graves, og før der anmodes om gravetilladelse.

Med ændringsloven fra 2017 er der indsat en bestemmelse om, at en graveaktør eller ledningsejer kan annoncere et område, som graveaktøren eller ledningsejeren planlægger at grave i.

Ledningsejerregistret stiller en søgning til rådighed for brugerne. Søgningen finder andre aktive graveaktører inden for samme sted og periode. Den nye funktion til koordinering af gravearbejde er en tilføjelse til denne funktion. Det er frivilligt at anvende funktionen, da pligten til at koordinere gravearbejde er fastsat i vejlovens § 74, men funktionen skal gøre det lettere for graveaktører og ledningsejere at opfylde deres forpligtelse til at koordinere gravearbejder i vejlovens § 74.

En graveaktør eller ledningsejer kan ud over at annoncere et område, som graveaktøren eller ledningsejeren planlægger at grave i, også anvende funktionen til at undersøge, om andre graveaktører eller ledningsejere har oprettet et område, denne planlægger at grave i. Hvis dette er tilfældet, kan graveaktøren eller ledningsejeren henvende sig til den anden graveaktør eller ledningsejer, så de kan udnytte samme udgravning.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i medfør af § 9 c i § 1, nr. 9, fastsætte regler om, hvordan annoncering eller forespørgsel skal foregå. Bestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, hvor de nærmere regler om, hvordan graveaktører og ledningsejere kan annoncere et område, hvori de ønsker at grave, eller lede efter andre, de kan grave sammen med, er fastsat.

Bekendtgørelse nr. 802 af 18. juni 2018 om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje i byer og bymæssige områder har i § 2 gjort det lovpligtigt at anvende Ledningsejerregistret til at koordinere gravearbejder fra 1. juli 2018, hvis ledningsejers ledninger er registreret i Ledningsejerregistret.

2.6.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

For at understøtte vejlovens forpligtelse om at koordinere gravearbejde forud for ansøgning om gravetilladelse, er der udviklet en funktion i Ledningsejerregistret. Funktionens placering i Ledningsejerregistret gør, at den kan tilgås via Ledningsejerregistrets almindelige brugerflade og derved blive en integreret aktivitet i forbindelse med forespørgsel om ledningsoplysninger.

Funktionen er etableret for at gøre det lettere for graveaktører og ledningsejere at opfylde deres forpligtelse til at koordinere gravearbejder i vejlovens § 74.

Det foreslås, at lovens § 9 c i § 1, nr. 9, ændres, så § 9 c fremover vil være en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om, hvordan annoncering af et gravearbejde eller forespørgsel til brug for koordinering af gravearbejder skal foregå.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, hvor det er fastsat, hvordan en graveaktør eller en ledningsejer skal oprette en annonce i et område, hvor denne planlægger at grave. Der er endvidere fastsat regler om, hvordan en graveaktør eller ledningsejer kan undersøge, om andre graveaktører eller ledningsejere har oprettet et område, som denne planlægger at grave i.

Der tilsigtes med lovforslaget ikke nogen ændring af gældende ret. Ledningsejere og graveaktører vil fortsat kunne anvende funktionen til at koordinere gravearbejder og opfylde forpligtelsen i vejlovens § 74.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 9 c i § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

2.7. Samføring

2.7.1. Gældende ret

Det er ikke altid nødvendigt at opgrave vejarealer for at føre nye ledninger. Ofte kan man udnytte ledig kapacitet i allerede nedgravet infrastruktur, f.eks. trækrør. Når man udnytter allerede eksisterende infrastruktur til at føre egne ledninger, taler man om samføring af ledninger.

De gældende regler om samføring (anvendelse af ledig kapacitet i føringsrør) er fastsat i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovebekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015. Efter kapitel 2 i loven kan ledningsejere anmode om adgang til oplysningerne om netoperatørers eksisterende passive fysiske infrastruktur, f.eks. føringsrør. Netoperatøren skal snarest muligt og senest 2 uger efter datoen for modtagelsen af forespørgslen besvare denne. En forespørgsel kan imødekommes eller afvises.

2.7.2. Ministeriets overvejelser og lovforslagets udformning

Det foreslås, at der etableres en ny funktion i Ledningsejerregistret til brug for forespørgsler om ledig kapacitet i føringsrør. Føringsrør er rør, hvori der kan føres andre ledninger. Føringsrør vil kunne anvendes til at føre andre ledninger i, og det skal derfor være muligt for ledningsejere at kunne registrere områder, hvor der er føringsrør af interesse. Dette vil gøre det muligt for andre ledningsejere eller graveaktører at søge på denne type ledninger og dermed komme i kontakt med relevante ledningsejere.

Det er oplagt, at muligheden for samføring ligger i Ledningsejerregistret, da det har stor tilknytning til gravearbejde, og registret er landsdækkende. Udnyttelse af ledig kapacitet i føringsrør kan træde i stedet for gravearbejde, idet det ofte ikke er nødvendigt at foretage gravearbejde, hvis man kan trække ledninger gennem f.eks. et tomrør.

Ledig kapacitet i føringsrør har stor betydning for udrulning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og er med til at sikre nemmere, hurtigere og billigere bredbåndsforbindelser til hele landet. Det er hurtigere og billigere at føre ledninger, f.eks. bredbåndsforbindelser, i eksisterende føringsrør i forhold til at skulle nedgrave ledninger.

Formålet med at udnytte andre ledningsejeres føringsrør er at spare graveudgifterne til etablering af nye ledninger i jorden og forebygge skader på eksisterende ledninger ved ikke at skulle grave.

Med den foreslåede § 9 d i § 1, nr. 9, vil klima-, energi- og forsyningsministeren få en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør til brug for samføring skal foretages, og hvilke oplysninger om føringsrør ledningsejeren skal udlevere gennem Ledningsejerregistret.

Funktionen til indberetning og søgning af føringsrør forventes at blive udviklet med inddragelse af Energistyrelsen og Ledningsejerregistrets følgegruppe. Der indsættes derfor en bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren, der kan udmøntes i en bekendtgørelse.

Bemyndigelsen til at fastsætte, hvilke oplysninger om føringsrør ledningsejeren skal udlevere gennem Ledningsejerregistret kan anvendes til at fastsætte regler, der kan understøtte udlevering af oplysninger i henhold til reglerne i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

En ledningsejer vil stadig skulle vurdere, om en anmodning om oplysninger skal imødekommes, og i givet fald på hvilke vilkår, eller om en anmodning om adgang til oplysninger skal afslås eller afvises i henhold til reglerne i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 9 d i § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Ændringsloven fra 2017 havde økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. De økonomiske og administrative konsekvenser er afklaret med denne lov og er derfor ikke gentaget under dette punkt. Der kan læses om de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget i pkt. 3 økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, jf. Folketingstidende 2017-18, L37 som fremsat.

Lovforslaget skal sikre, at ændringsloven fra 2017 kan udmøntes efter hensigten og har ingen selvstændige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget forventes ikke at have implementeringskonsekvenser for offentlige myndigheder, da det allerede i dag sikres, at databeskyttelsesforordning og databeskyttelsesloven overholdes, og adgang til persondata følger reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Der er lavet en omfattende erhvervsøkonomisk konsekvensanalyse i forbindelse med ændringsloven fra 2017, herunder en AMVAB foretaget af konsulenthuset EY, på vegne af Erhvervsstyrelsen. Den foreslåede lovændring skal primært sikre, at lovændringen af 2017 kan udmøntes efter hensigten. Der kan læses om de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet i pkt. 4 økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere, jf. Folketingstidende 2017-18, L37 som fremsat.

Lovforslaget har ingen selvstændige økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Vurderingen af de økonomiske konsekvenser har været til høring i Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering, der vurderer, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

Det vurderes, at principperne for agile erhvervsrettet lovgivning ikke er relevante.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lov om registrering af ledningsejere har i udgangspunktet ikke pålagt borgere at udlevere ledningsoplysninger om ledninger, som borgeren ejer. Praksis har imidlertid givet borgere en pligt til at udlevere ledningsoplysninger, fordi forsyningsselskaber eller kommuner i nogle tilfælde har overdraget ejerskabet til ledninger til borgere. F.eks. overdrages ledninger til vejbelysning, til borgerne i forbindelse med udlægning af offentlig vej til privat fællesvej.

Når borgere er omfattet af lovens anvendelsesområde, skal de overholde bestemmelser om udlevering af ledningsoplysninger. Med ændringsloven fra 2017 vil det betyde, at borgere skal digitalisere og standardisere ledningsoplysninger og udvikle systemer til automatisk besvarelse for at kunne overholde lovens krav om udlevering af ledningsoplysninger inden for 2 timer.

Da det aldrig har været hensigten, at borgere skal være omfattet af lovens anvendelsesområde, skal lovforslaget sikre, at de ikke bliver pålagt pligterne ved at udlevere ledningsoplysninger. Derfor ændres definitionen af stikledninger til at kunne tilslutte én eller flere slutbrugere til et kollektivt net, så borgere kan undtages fra at skulle udlevere ledningsoplysninger.

Lovforslaget er således en lettelse for borgere, da de med lovforslaget undtages fra lovens anvendelsesområde, når de ejer en stikledning, der forsyner flere slutbrugere.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forhold til EU-retten

Lovforslaget har til formål at undgå, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet yder ulovlig statsstøtte til graveaktører og ledningsejere i det marked, der potentielt kan opstå i indfasningsperioden fra den 1. januar 2020 til den 30. juni 2023, hvis ændringsloven fra 2017 ikke sættes i kraft i sin helhed den 1. januar 2020.

Ved at sætte ændringsloven fra 2017 i kraft 1. januar 2020 samtidig med dette lovforslag, får Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet myndighedsopgaven med at drive de nye funktioner i Ledningsejerregistret allerede fra dette tidspunkt. Det potentielle marked opstår derfor ikke.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra 16. juli 2019 til 22. august 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

3F (Fagligt Fælles Forbund), Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforbundet, Arriva, BAT-Kartellet, By og Havn, Byggesocietetet, Bygherreforeningen i Danmark, Center for Beredskabskommunikation, Center for Offentlig Innovation, CO-Industri, Danish Cable Protection Committee, Danmarks Miljøportal, Danmarks Statistik, Dansk byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gasteknisk Center (naturgasselskaberne), Dansk Industri (DI), Dansk IT, Dansk Ledningsejerforum, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Vejforening, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Beredskaber, Danske Kloakmestre, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Dansk Miljøteknologi (Miljøteknisk Brancheforening), Danske Havne, Danske Olieberedskabslagre, Danske Regioner, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den danske Landinspektørforening, DSB, DTU Space, Ejendomsforeningen Danmark, Energi og Olieforum, Energiforum, Finansrådet, Finans Danmark, Forenede Danske Antenneanlæg, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Geoforum Danmark, Håndværksrådet, IT-branchen, KL (Kommunernes Landsforening), Kommunalteknisk Chefforening (KTC), Kort- og Landmålingsteknikernes Forening, KU – Geografi og Geoinformatik, Landbrug og Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Lokaltog A/S, Metroselskabet I/S, Midtjyske Jernbaner A/S, Nordjyske Jernbaner A/S, Praktiserende Landinspektørers Forening, Regionstog, Statens Lufthavnsvesen, Teleindustrien og Øresundsbro Konsortiet I/S Vester.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »ingen«)	Positive konsekvenser/ mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/ Hvis nej, anfør »ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget har til formål at lette de administrative byrder, der er forbundet ved udlevering af ledningsoplysninger for fælles stikledninger.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har til formål at undgå, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet yder ulovlig statsstøtte til graveaktører og ledningsejere i det marked, der potentielt kan opstå i indfasningsperioden fra den 1. januar 2020 til den 30. juni 2023, hvis ændringsloven fra 2017 ikke sættes i kraft i sin helhed den 1. januar 2020. Ved at sætte ændringsloven fra 2017 i kraft 1. januar 2020 samtidig med dette lovforslag, får Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet myndighedsopgaven med at drive de nye funktioner i Ledningsejerregistret allerede fra dette tidspunkt. Det potentielle marked opstår derfor ikke.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter gældende ret fører Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet et register over ejere af ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium. Formålet er at forhindre graveskader og lette planlægningen af gravearbejde ved at skabe kontakt mellem ledningsejere og graveaktører eller andre, der har brug for oplysninger om de nedgravede ledninger.

Ledningsejerregistrets funktion er dermed at formidle kontakt mellem parterne, så ledningsejerne kan udlevere ledningsoplysninger til graveaktører eller andre.

Med lovforslaget foreslås § 2, 2. pkt., ændret, så Ledningsejerregistret kan modtage og sammenstille ledningsoplysninger fra ledningsejere og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører. Det er endvidere Ledningsejerregistrets formål at udstille oplysninger til brug for samføring og koordinering af gravearbejde.

Med videreudviklingen af Ledningsejerregistret vil Ledningsejerregistret få en række nye funktioner, og klima-, energi- og forsyningsministeren vil få ansvaret for at drive disse funktioner. Ledningsejerregistret går fra at være en ren kontaktformidling mellem en ledningsejer og graveaktør, til at Ledningsejerregis-

tret skal modtage ledningsoplysninger fra ledningsejerne og sammenstille disse, før de sammenstillede ledningsoplysninger gøres tilgængelige for graveaktørerne.

Endvidere bliver det Ledningsejerregistret formål at udstille oplysninger, der kan hjælpe aktørerne til at udnytte ledig kapacitet til samføring af ledninger og dermed overholde de forpligtelser, som påhviler aktørerne efter kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015, eller til at koordinere gravearbejder og dermed overholde forpligtelserne i §§ 73 og 74 i vejloven.

Til nr. 2

Den gældende § 3 fastsætter lovens anvendelsesområde. Loven gælder for ejere af ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, såfremt ledningen

- 1) indgår i et kollektivt net,
- 2) fungerer som stikledning eller ledning, der afleder spildevand eller kølevand m.m. til et vandløb, til en sø eller til et havområde, eller
- 3) indgår i et privat brugerdrevet telenet, for hvilket nettets ejer har en årlig indkomst fra personer, som ikke er medejere, der overstiger 50.000 kr. om året.

Ledninger, som tjener til afvanding af en vej, er efter gældende ret undtaget fra anvendelsesområdet i § 3, stk. 2.

Da loven blev vedtaget i 2004 var ejere af ledninger, der helt eller delvist er beliggende i offentligt vejareal eller arealer udlagt til privat fællesvej omfattet af lovens anvendelsesområde i § 3, stk. 1, nr. 2. Det kan f.eks. være ledninger, der fører strøm og signaler til gade- og vejbelysning.

Ved en fejl faldt denne del ud af loven ud, da loven blev ændret i 2009, selv om formålet med lovændringen i 2009 ikke var at indskrænke loven til ikke længere at gælde for offentlige myndigheders ledninger, men i stedet at udvide lovens anvendelsesområde til at gælde for endnu flere ejere af ledninger beliggende på land og inden for det danske søterritorium. Ejer en offentlig myndighed ledninger, der indgår i et kollektivt net, jf. § 3, stk. 1, nr. 1, har disse ledninger dog hele tiden været en del af lovens anvendelsesområde.

Det foreslås, at der i § 3, *stk. 1*, som nr. 2-4, indsættes 3 nye numre i anvendelsesområdet.

Det foreslås med *nr. 2*, at en offentlig myndigheds ledning, som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej, vil blive omfattet af lovens anvendelsesområde.

Ændringen betyder, at loven igen helt entydigt vil omfatte de ledninger, som loven i 2004 omfattede, og som det hele tiden har været hensigten, at loven skulle omfatte.

Det foreslås med *nr. 3*, at føringsrør vil blive omfattet af lovens anvendelsesområde.

Med føringsrør forstås nedgravet infrastruktur, hvori det er muligt at føre andre ledninger. Føringsrør kan være omfattet af andre numre under anvendelsesområdet, hvis det allerede er benyttet til føring af andre ledninger, f.eks. kan en ledning være registreret som spildevand.

Ledningsejere, der ejer tomme føringsrør, er i dag ikke forpligtet til at registrere et interesseområde i Ledningsejerregistret, fordi føringsrør ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde. Det betyder, at en graveaktør kan komme til at grave føringsrør over, fordi graveaktøren ikke har nogen oplysninger om, at de er i graveområdet. Føringsrør kan derved blive beskadiget af gravearbejder, selv om de kan være af interesse både for den ledningsejer, som ejer ledningen, og for andre ledningsejere, som kan være interesseret i at føre deres ledning i føringsrøret for at spare etablerings- og graveomkostninger, når der skal lægges nye ledninger i jorden.

For at beskytte føringsrør mod graveskader, foreslås derfor, at føringsrør omfattes af anvendelsesområdet.

Ændringen vil betyde, at en ledningsejer, der ejer føringsrør, der ikke er omfattet af anvendelsesområdet på anden vis, skal registrere interesseområder for ledningstypen og udlevere ledningsoplysninger om ledningen, når der forespørges om ledningsoplysninger. Ændringen vil derved betyde, at tomme føringsrør kan beskyttes mod graveskader på samme måde som andre ledningstyper.

Det foreslås med *nr. 4*, at en vejafvandingsledning, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab, vil blive en del af lovens anvendelsesområde.

Vejafvandingsledninger er i gældende ret undtaget fra lovens anvendelsesområde.

Vejafvandingsledninger får en stadig større betydning i forbindelse med håndtering af ekstreme nedbørssituationer og skybrud, fordi det er blevet vigtigt at kunne sikre bortledning af ekstrem nedbør hurtigt og sikkert.

Det foreslås derfor, at vejafvandingsledninger, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab bliver en del af anvendelsesområdet.

For at sikre, at vejafvandingsledninger, der ejes af borgere, f.eks. ejere af private fællesveje og private veje, der også ejer ledningerne i vejen, ikke vil blive omfattet af lovens anvendelsesområde, foreslås det, at kun vejafvandingsledninger, der er ejet af kommuner eller forsyningsselskaber, omfattes af anvendelsesområdet.

Ændringen vil betyde, at en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab, der ejer en vejafvandingsledning, skal registrere interesseområder for deres ledninger og udlevere ledningsoplysninger om ledningen, når der forespørges om ledningsoplysninger. Derved kan vejafvandingsledninger, der ejes af offentlige myndigheder, i bl.a. offentlige veje, beskyttes mod graveskader på samme måde som andre ledninger.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen er en eksisterende bestemmelse, der af lovtekniske grunde ophæves med § 2, nr. 1, og indsættes med denne ændring. Bestemmelsen indsættes på ny, dog ændres det foreslåede *nr. 2*, om en offentlig myndigheds ledning, som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej, i forhold til ordlyden i den ophævede bestemmelse.

Til nr. 3

Efter gældende ret er en stikledning en ledning, der slutter én slutbruger til et kollektivt net.

Det foreslås derfor, at § 3, *stk. 1, nr. 2*, der bliver nr. 5, ændres, så en stikledning også omfatter en fælles stikledning.

En fælles stikledning er en ledning, der slutter mere end én slutbruger til et kollektivt net. Den vil derfor være at betragte som en del af forsyningsledningen, dvs. en del af et kollektivt net. Fælles stikledninger skal derfor i mange tilfælde registreres i Ledningsejerregistret. Praksis har dog været, at disse ledninger ikke er blevet registreret, og det giver i mange tilfælde ikke mening at registre interesseområde for ledningen i Ledningsejerregistret.

Fælles stikledninger vil f.eks. være ejet af boligforeninger, f.eks. hvor en boligforening ejer flere bygninger, hvor stikledningen forgrener sig og har endepunkt ved de enkelte bygninger og denne forgrening ikke ejes af forsyningsselskabet.

Med den foreslåede ændring vil en stikledning kunne slutte én eller flere slutbrugere til et kollektivt net.

Flere og flere grundejerforeninger får overdraget ledninger som en del af vejens tilbehør i forbindelse med kommunernes omlægning af kommunale veje til private fællesveje, eller hvor et forsyningsselskab overdrager en ledning, der indgår i et kollektivt net til en grundejerforening.

Det har ikke været hensigten med Ledningsejerregistret at omfatte private ejere af stikledninger, herunder fælles stikledninger, f.eks. grundejerforeninger, haveforeninger eller boligforeninger.

Ændringen af begrebet stikledning, så en stikledning kan ejes af og slutte én eller flere slutbrugere til et kollektivt net, betyder, at private borgere ikke vil blive omfattet af lovens anvendelsesområde i forbindelse med udlægningen af offentlige veje til private fællesveje.

Til nr. 4

Efter gældende ret slutter en stikledning én slutbruger til et kollektivt net.

Det foreslås, at definitionen af stikledning i § 5, nr. 3, ændres, så en stikledning kan slutte én eller flere forbrugere til et kollektivt net.

Den ændrede definition tager højde for de tilfælde, hvor f.eks. en kommune overdrager en vej til en grundejerforening eller et forsyningsselskab overdrager en ledning, der indgår i et kollektivt net til en grundejerforening. Ved overdragelsen følger dermed også ansvaret for eventuelle ledninger, der måtte følge med. Definitionen tager desuden højde for haveforeninger eller boligforeninger, hvor et slutstik (en fælles stikledning) kan deles af flere ejendomme.

Til nr. 5

Efter gældende ret skal et interesseområde fastlægges i en afstand af mindst 1 meter fra ledningen på begge sider af denne. Der stilles ikke krav om, at ledningsejere skal fastlægge et interesseområde, så det følger ledningens placering, og en ledningsejer kan derfor fastlægge et interesseområde, så dette dækker f.eks. en kommune.

Det foreslås, at der i definitionen af interesseområde i § 5, nr. 5, indsættes, Overstiger usikkerheden for en lednings placering 1 meter, skal den større usikkerhed tillægges interesseområdet på begge sider af ledningen.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har fået en bemyndigelse til at fastsætte regler om nøjagtigheden af ledningernes placering, se bemærkningerne til § 1, nr. 6. Bemyndigelsen forventes at blive udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, som forventes at træde i kraft samtidig med dette lovforslag. De forventede nøjagtighedsklasser forventes at kunne overstige 1 meter på begge sider af ledningen, og interesseområdet skal kunne tage højde for dette. Interesseområdet skal f.eks. afspejle, hvis ledningsejer forventer, at ledningens nøjagtige placering kan afvige med op til 2 meter, og vil derfor i sådan et tilfælde skulle være mere end 1 meter på begge sider af ledningen for at dække over usikkerheden i placeringen. Ledningsejeren kan fortsat vælge at lade interesseområdet være en kommunegrænse, så længe en eventuel usikkerhed for ledningsoplysningernes nøjagtighed er dækket af interesseområdet.

Ændringen betyder, at ledningsejere ved indtegning af et interesseområde vil skulle tage hensyn til, at der kan være op til flere meters usikkerhed ved en lednings placering. En ledningsejer skal derfor fastlægge interesseområdet med en afstand af mindst 1 m fra ledningen på begge sider af denne, på en sådan måde, så der også tages hensyn til usikkerheden ved ledningens placering. Usikkerheden skal tillægges bredden af interesseområdet på begge sider af ledningen, hvis den overstiger en usikkerhed på 1 meter.

Til nr. 6

Efter den gældende § 8 skal ledningsejeren, når en graveforespørgsel er modtaget, udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til den graveaktør, der har anmodet om ledningsoplysninger, eller indgå aftale med denne om påvisning på stedet. Hverdage omfatter ikke lørdage, grundlovsdag, den 24. december og den 31. december. Ledningsejerne skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til entreprenører, graveaktører eller andre personer til brug for planlægning af gravearbejder og til brug for selve

gravearbejdet eller andre lovlige formål. Ledningsoplysningerne udleveres i det format, ledningsejerne har oplysningerne i.

Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder hvilke oplysninger der skal fremgå af det udleverede materiale. Bemyndigelsen er blevet udmøntet i § 18, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 639 af 30. maj 2018 om registrering af ledningsejere, hvor det er fastsat, at de udleverede ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Ledningsejeren skal vurdere, hvad der er de nødvendige ledningsoplysninger, der skal udleveres til graveaktøren, på baggrund af de oplysninger graveaktøren giver i forbindelse med forespørgslen om ledningsoplysninger.

Hvis ledningsejeren ikke kan udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren, skal ledningsejeren indgå aftale med denne om påvisning på stedet. Ledningsejeren har f.eks. pligt til at indgå aftale om påvisning, hvis ledningsejeren ikke kan fremskaffe tilstrækkelige ledningsoplysninger til graveaktøren.

Påvisningspligten indebærer, at ledningsejeren skal give oplysninger om ledningens forløb, f.eks. ved tydelig markering af ledningens placering i graveområdet eller om nødvendigt ved frigravning af ledningen. Påvisningspligten gælder for ledningsejere og ikke for private grundejere, der har ledninger liggende på deres ejendom, fordi disse ledningsejere ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Det foreslås, at § 8 i lov om registrering af ledningsejere affattes på ny. Bestemmelsen viderefører gældende ret om, at ledningsejere skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren eller aftale at påvise ledningen på graveområdet. Endvidere videreføres klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse til at fastsætte, hvilke oplysninger der skal fremgå af de nødvendige ledningsoplysninger, og hvordan de udleveres.

Med det foreslåede *stk. 1*, skal en ledningsejer, som modtager en forespørgsel om ledningsoplysninger på en hverdag mellem kl. 7 og 16, snarest muligt, og inden for 2 timer efter forespørgslen er modtaget, udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. 2-timersfristen løber mellem kl. 7 og 16 på hverdage. Modtages en forespørgsel uden for dette tidsrum, skal ledningsejer udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag mellem kl. 7 og 16.

Formålet med *stk. 1* er at sikre, at graveaktørerne kan få ledningsoplysninger hurtigere i den periode af hverdagen, hvor de typisk arbejder, og at sikre, at en ledningsejer ikke skal have døgnbemanding til udlevering af ledningsoplysninger på hverdage.

Med hverdage forstås mandag til fredag. Dog anses helligdage, der falder på en hverdag, den 1. maj, grundlovsdag, den 24. december og den 31. december ikke som hverdage.

Fristen for udlevering af ledningsoplysninger ændres fra 5 hverdage til 2 timer mellem kl. 7 og 16 på hverdage. Ændringen vil understøtte, at ledningsoplysninger stilles til rådighed hurtigere for graveaktørerne via den nye funktion i Ledningsejerregistret, som skal sammenstille ledningsoplysningerne. Den hurtigere arbejdsgang kan være med til at reducere antallet af graveskader, da det vil kunne anvendes ved uopsættelige gravearbejder.

Et svar inden for 2 timer kan være, at der ønskes påvisning, eller at forespørgslen er udtaget til manuel behandling, fordi forespørgslen kræver særlig behandling, f.eks. fordi der er oplysninger, der er fortrolige eller omfattet af sikkerhedshensyn.

Forespørger en graveaktør om ledningsoplysninger så sent inden for tidsrummet kl. 7 og 16 på en hverdag, at en ledningsejer ikke kan nå at svare på forespørgslen inden kl. 16, er ledningsejer ikke forpligtet til at udlevere ledningsoplysningerne før den næstkommende hverdag mellem kl. 7-16. Tidsfristen på 2 timer begynder at løbe, når forespørgslen er oprettet i Ledningsejerregistret og løber indtil kl. 16. Tids-

fristen vil fortsætte med at løbe på den næstkommende hverdag. Forespørger en graveaktør f.eks. om ledningsoplysninger en hverdag kl. 15.15, behøver ledningsejer ikke at udlevere ledningsoplysninger før kl. 8.15 den næstkommende hverdag, hvis ledningsejer ikke kan nå at udlevere ledningsoplysningerne inden kl. 16 den hverdag, der forespørges.

Forespørger en graveaktør om ledningsoplysninger uden for tidsrummet kl. 7-16 på en hverdag eller på en dag, der ikke er en hverdag, behøver ledningsejer ikke at udlevere ledningsoplysningerne før den næstkommende hverdag mellem kl. 7 og 16. Ledningsejer skal i sådanne situationer udlevere ledningsoplysningerne snarest muligt og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag.

Med det foreslåede *stk. 2* indsættes en ny bestemmelse, hvorefter en ledningsejer, der udtager en forespørgsel om ledningsoplysninger til manuel behandling, fordi forespørgslen kræver særlig behandling, skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret snarest muligt, og inden for 2 hverdage efter at forespørgslen er modtaget.

Bestemmelsen er en undtagelse til *stk. 1* om udlevering af ledningsoplysninger inden for 2 timer og er indsat for at give ledningsejerne længere tid til at behandle og udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, når forespørgslen skal behandles manuelt, fordi forespørgslen kræver særlig behandling. Særlig, manuel behandling kan f.eks. være nødvendigt, når ledningsejer ikke umiddelbart kan udlevere på grund af områdets størrelse eller omfanget af de ledningsoplysninger, der skal udleveres, eller fordi der er oplysninger, der er fortrolige eller omfattet af sikkerhedshensyn.

Fristen på 2 timer i *stk. 1* forudsætter, at ledningsejeren kan udlevere ledningsoplysningerne automatisk, og det kan derfor ikke forventes, at ledningsejeren vil kunne udlevere ledningsoplysningerne lige så hurtigt ved manuel behandling. Fristen er derfor sat til 2 hverdage, som skal forstås på samme måde som i *stk. 1*. Fristen er sat for at give ledningsejeren rimelig tid til at behandle forespørgslen om ledningsoplysninger, men også for at graveaktøren ikke skal vente længe på at få ledningsoplysningerne.

Med det foreslåede *stk. 3* videreføres gældende ret om, at en ledningsejer, der er omfattet af loven, i stedet for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, eller som supplement til disse, kan meddele graveaktøren, at ledningen skal påvises på stedet.

Bestemmelsen giver ledningsejeren mulighed for at påvise ledningen i graveområdet i stedet for at udlevere ledningsoplysninger eller som supplement til de nødvendige ledningsoplysninger. Bestemmelsen kan anvendes, hvis ledningsejeren ikke kan udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, fordi ledningsejeren ikke har dem, eller fordi ledningsejeren har behov for at være til stede, når der graves i nærheden af ledningen. Ledningsejeren kan vælge at påvise, hvis ledningsoplysningerne er usikre, eller ledningsejer har behov for at være til stede ved gravearbejdet, f.eks. fordi ledningerne har høj fareklasse. Ledningsejer skal i givet fald inden for 2-timers fristen sende besked om, at ledningen skal påvises, og gravearbejdet vil skulle finde sted efter nærmere aftale mellem graveaktøren og ledningsejeren. Det foreslås derfor i § 9, *stk. 2*, som affattet ved § 1, nr. 7, indsat en bestemmelse om, at graveaktøren ikke må grave, før påvisning har fundet sted, når ledningsejer har vurderet, at ledningen skal påvises.

Ledningsejeren kan f.eks. påvise ledningen ved en tydelig markering af ledningens forløb i graveområdet og om nødvendigt ved frigravning af ledningen. Påvisningspligten gælder for de ledningsejere, der er omfattet af loven og ikke for private grundejere, der har ledninger liggende på deres ejendom.

Med det foreslåede *stk. 4* fastsættes, at de nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret, og der tilsigtes med lovforslaget ikke nogen ændring i gældende ret.

Formålet med at indsætte bestemmelsen i lovforslaget er at præcisere forventningerne til kvaliteten af de udleverede ledningsoplysninger for at lette planlægningen og gennemførslen af gravearbejde og

dermed medvirke til at nedbringe antallet af graveskader. Det foreslås derfor, at bekendtgørelsen om registrering af ledningsejere § 18, stk. 3, indsættes i loven.

Bestemmelsen betyder, at ledningsoplysningerne skal være umiddelbart anvendelige, hvilket betyder, at ledningsoplysningerne skal have en sådan præcision og udformning, at de kan tjene deres formål: At være et planlægningsgrundlag for gravearbejder for at undgå graveskader. Det betyder endvidere, at ledningsoplysningerne skal kunne anvendes af graveaktør til gravearbejdet, uden at graveaktøren skal henvende sig til ledningsejeren igen for at få flere oplysninger om ledningen. Det vil således være ledningsejers ansvar at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren.

Med det foreslåede *stk. 5* får klima-, energi- og forsyningsministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal udleveres som en del af de nødvendige ledningsoplysninger, herunder oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller tracéer i graveområdet, ledningers eller tracéers placering i graveområdet og ledningers fareklasse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer for så vidt angår ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium inden den 1. juli 2023, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Bemyndigelsen er en videreførelse af gældende ret. Bemyndigelsen kan anvendes til at fastsætte regler om, at de nødvendige ledningsoplysninger som minimum skal have tilknyttet oplysninger om forsyningsart, om antal ledninger eller tracéer i graveområdet, ledningernes eller tracéernes placering i graveområdet, ledningers fareklasse og oplysningerne om ledningsoplysningernes nøjagtighed.

Ledningsejere kan have nedlagt et antal ledninger sammen i et tracé, som her forstås som en rende eller grav, hvori der ligger en eller flere ledninger eller føringsrør samlet. Disse ledninger er ikke alle opmålt på ledningsniveau. Hvis ledningsejer har oplysningen, kan ledningsejeren oplyse, hvor mange ledninger der ligger i tracéet, og om antallet af ledninger varierer.

Oplysning om ledningens forsyningsart og fareklasse vil gøre graveaktøren bedre i stand til at bedømme, hvor forsigtigt der skal graves i graveområdet, f.eks. tage hensyn til respektafstande til ledninger, der kan være farlige at beskadige. Det kan f.eks. forårsage store skader på mennesker, gravemaskiner og omgivelser, hvis en gasledning graves over, eller koste en virksomhed indtægter, hvis ledninger, der forsyner virksomheden med strøm eller internetforbindelse, graves over.

Kravet om at give oplysninger om ledningsoplysningernes nøjagtighed vil give graveaktøren mulighed for at inddrage oplysningerne i planlægningen af gravearbejdet. Kravet forventes at blive udmøntet i en række nøjagtighedsklasser for ledninger, f.eks.: afvigelse op til 0,25 meter, op til 0,50 meter, op til 1 meter, op til 2 meter og mere end 2 meter. Ved at fastsætte en række nøjagtighedsklasser vil graveaktøren have bedre mulighed for at vurdere, hvor forsigtigt der skal graves efter ledningerne i graveområdet, eller om der skal anmodes om påvisning på graveområdet. Derudover kan reglerne, som forventes fastsat i bekendtgørelse, f.eks. være, at ledningsejer skal udlevere oplysninger om ledningens horisontale og vertikale koordinater, men klima-, energi- og forsyningsministeren vil også kunne fastsætte regler om, at ledningsejer skal udlevere andre ledningsoplysninger.

Klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse vil blive udmøntet, så de oplysninger, der skal udleveres som en del af de nødvendige ledningsoplysninger, er oplysninger, der vil være til hjælp for graveaktørerne, men ikke fastsætter unødige krav for ledningsejerne. Bemyndigelsen vil blive udmøntet efter inddragelse af følgegruppen, der er nedsat til at deltage i arbejdet med udformningen af videreudviklingen af systemet, i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, der forventes at træde i kraft samtidig med dette lovforslag.

Det skal endvidere sikres, at ledningsejer kan medsende supplerende oplysninger, når ledningsoplysningerne udleveres. Det kan være nødvendigt for ledningsejeren at give ekstra oplysninger, f.eks. oplysning om, at ledningsejer skal kontaktes, inden der graves, fordi ledningsejer skal være til stede, når der

graves. Der kan være tale om oplysninger om styrede underboringer og profiltegninger m.m., eller ekstra oplysninger, der skal gøre det lettere for graveaktøren at finde ledningerne i graveområdet. Disse oplysninger kan være særdeles vigtige at få med til graveaktøren.

Med det foreslåede stk. 5 kan klima-, energi- og forsyningsministeren endvidere fastsætte regler om, at ledningsejer, for så vidt angår ledninger der er nedgravet i jorden eller nedgravet eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium inden den 1. juli 2023, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejer har disse oplysninger.

Dette skyldes, at en del af de oplysninger, der vil blive en del af de nødvendige ledningsoplysninger, ikke altid forefindes. Dette gælder f.eks. oplysninger om dimensioner, usikkerhed og vertikal koordinat.

Det foreslåede stk. 5 betyder, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsejer for de ledninger, der er nedgravet i jorden eller er nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for søterritoriet inden den 1. juli 2023, kun skal udlevere ledningsoplysningerne, der vil blive fastsat regler om i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, i det omfang ledningsejer har dem. Ledningsejeren skal således ikke genopmåle for at opfylde kravene fastsat i medfør af stk. 5, men kan digitalisere de oplysninger, denne allerede har. Ledningsejer vil dog stadig være ansvarlig for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til graveaktøren.

Grunden, til at den 1. juli 2023 er valgt, er, at ledningsejere i indfasningsperioden kan tilpasse IT-systemer og få digitaliseret og standardiseret deres ledningsoplysninger og i samme proces kan forberede sig på at skulle anvende de nye krav til ledningsoplysningerne, når der skal registreres oplysninger om nye ledninger.

For nye ledninger, der nedgraves i jorden eller nedgraves i eller anbringes på havbunden inden for søterritoriet fra den 1. juli 2023 skal ledningsejer som et minimum udlevere de oplysninger, der fastsættes i medfør af stk. 5.

Med det foreslåede *stk. 6* får klima-, energi- og forsyningsministeren en ny bemyndigelse til at fastsætte regler om ledningsejers udlevering af ledningsoplysninger, herunder at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt digitalt format, og at udlevering af ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret skal foregå via Ledningsejerregistrets webservice.

Med den foreslåede bestemmelse kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om standardisering, og ministeren kan videreudvikle eller ændre standarden, hvis dette bliver nødvendigt, f.eks. hvis brugernes ønsker til standarden ændres. Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte krav om, at ledningsoplysningerne udveksles i et bestemt standardiseret og digitaliseret format.

Bemyndigelsen forventes endvidere anvendt til at fastsætte regler om, at ledningsejere skal hente en forespørgsel om ledningsoplysninger via Ledningsejerregistrets webservice og udlevere ledningsoplysninger via samme webservice. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at overførsel af data skal foregå via en sikker forbindelse og ved, at ledningsejer identificerer sig med et funktionscertifikat eller et virksomhedscertifikat. Der kan endvidere stilles krav om, at ledningsejeren skal fremsende den unikke id-nøgle, der hører til forespørgslen sammen med ledningsoplysningerne, når ledningsejer, eller dennes tjenesteyder, besvarer en forespørgsel.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet efter inddragelse af følgegruppen, der er nedsat til at deltage i arbejdet. Kravene vil blive udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft samtidig med dette lovforslag.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen er en eksisterende bestemmelse, der af lovtekniske grunde ophæves med § 2, nr. 2, og indsættes med denne ændring. Bestemmelsen indsættes på ny, dog indsættes der i stk. 6 en ny bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om at

udlevering af ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret skal foregå via Ledningsejerregistrets webservice.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2. om krav til ledningsoplysninger, der udleveres, og 2.4.2. om udlevering af ledningsoplysninger via Ledningsejerregistret.

Til nr. 7

Efter gældende ret skal enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, forespørge om ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret, inden gravearbejdet påbegyndes. Forpligtelsen gælder enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, f.eks. entreprenører og andre. Personer, der udfører hobby- eller fritidsbetonet gravning, er dog ikke omfattet af loven, ligesom landmænd, der udfører markarbejde og personer, der udfører f.eks. havearbejder og selvbyggerarbejde, heller ikke vil være omfattet af loven, hvis de i forvejen kender ledningernes placering. Private borgere eller landmænd vil kunne indhente ledningsoplysninger, hvis de ønsker at vide, om der ligger ledninger på deres ejendom, de ikke kender til.

Når graveaktøren har modtaget de nødvendige ledningsoplysninger, skal graveaktøren tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de indhentede oplysninger. Graveaktøren skal desuden bedømme ledningsoplysningerne ud fra forholdene i graveområdet.

Det foreslås, at § 9, stk. 1, i lov om registrering af ledningsejere ophæves, og der i stedet indsættes et nyt stk. 1, hvorefter graveaktøren skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledninger der findes i hele graveområdet. Når Ledningsejerregistret har modtaget ledningsoplysninger fra ledningsejerne, gøres disse straks tilgængelige for graveaktøren. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes. Gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger. De modtagne ledningsoplysninger skal være tilgængelige på graveområdet, når der graves.

Det foreslåede *stk. 1, 1. pkt.*, viderefører gældende ret om, at en graveaktør skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledninger der findes i hele graveområdet.

Der tilsigtes med lovforslaget ikke nogen ændring i forhold til gældende ret

Med det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, fastsættes, at Ledningsejerregistret, når registret har modtaget ledningsoplysninger fra ledningsejerne, straks vil gøre disse tilgængelige for graveaktøren.

Bestemmelsen er ny og betyder, at graveaktøren vil få stillet ledningsoplysningerne til rådighed gennem sammenstillingsfunktionen i Ledningsejerregistret. Graveaktøren vil dermed ikke længere selv skulle sortere ledningsoplysningerne og finde ud af, hvor ledningsoplysningerne er placeret i forhold til hinanden.

Med det foreslåede *stk. 1, 3. og 4. pkt.*, videreføres gældende ret om, at de nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet af graveaktøren, inden gravearbejdet påbegyndes. Gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de modtagne oplysninger.

Graveaktøren skal derfor stadig bedømme de modtagne ledningsoplysninger ud fra forholdene i graveområdet, før der graves. Graveaktøren vil ud fra de modtagne ledningsoplysninger skulle bedømme, om der skal anmodes om påvisning, hvis der er forhold på graveområdet eller ved de udleverede ledningsoplysninger, der klart giver grundlag for mistanke om, at ledningsoplysningerne er misvisende. Det klare udgangspunkt er dog, at graveaktøren skal forsøge at finde ledningerne, før der anmodes om påvisning, f.eks. ved at prøvegrave.

Gældende ret om, at graveaktøren skal tilrettelægge og udføre gravearbejdet under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger, videreføres. Graveaktøren er således ansvarlig for at anvende ledningsoplysningerne forsvarligt.

Med det foreslåede *stk. 1, 5. pkt.*, fastsættes, at de modtagne ledningsoplysninger skal være tilgængelige på graveområdet, når der graves.

Bestemmelsen er ny og er indsat, fordi en graveaktør ikke kan tilrettelægge gravearbejdet, så ledninger-

ne sikres mod graveskader på bedste vis, hvis ikke de nødvendige oplysninger benyttes ved gravearbejdet. Der indsættes derfor krav om, at ledningsoplysningerne skal være tilgængelige på graveområdet.

Derudover skal graveaktøren, når der graves, overholde anden relevant lovgivning, f.eks. vejlovens bestemmelser om koordinering af gravearbejder, eller regler for ansøgning om gravetilladelse hos vejmyndighederne, før der må graves på en offentlig vejs areal.

Med det foreslåede *stk. 2* fastsættes, at hvis ledningsejer har meddelt, at ledningen skal påvises efter § 8, *stk. 3*, må gravearbejdet ikke påbegyndes, før påvisningen har fundet sted.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat, fordi påvisning efter § 8, *stk. 3*, som affattet ved § 1, nr. 6, vil foregå, når ledningsejer vurderer, at denne ikke kan udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, eller at det er nødvendigt, at ledningsejer er til stede, når der graves. Bestemmelsen er indsat for at gøre det helt tydeligt, at der ikke må graves, før påvisningen er gennemført, selv om graveaktøren kan have modtaget de nødvendige ledningsoplysninger fra ledningsejer og derfor vil overholde reglen i *stk. 1* om, at der ikke må graves, før de nødvendige ledningsoplysninger er indhentet.

Efter det foreslåede *stk. 3, 1. og 2. pkt.*, skal graveaktøren rette henvendelse til ledningsejeren om påvisning, hvis graveaktøren ikke kan finde ledningerne der, hvor ledningerne skulle være nedgravet i jorden ifølge de modtagne ledningsoplysninger. Påvisning skal finde sted inden for rimelig tid.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat for at fastsætte regler om, hvordan påvisning skal foregå, hvis graveaktøren ikke kan finde ledningen der, hvor ledningen ifølge de udleverede ledningsoplysninger skulle være. Et forsøg på at finde ledningen kan f.eks. være ved at prøvegrave i graveområdet.

Påvisningen af ledningen i graveområdet skal finde sted inden for rimelig tid. Påvisning efter *stk. 3* vil finde sted, enten lige før gravearbejdet påbegyndes, eller når det er påbegyndt, og ledningsejeren skal derfor påvise inden for rimelig tid, for at undgå unødigt ventetid på graveområdet.

Rimelig tid vil altid være en konkret vurdering. Det må dog antages, at »rimelig tid« som udgangspunkt er inden for 2 hverdage. Dette skyldes, at graveaktøren ikke kan vente i mange dage på, at ledningsejeren skal påvise ledningen, hvis først gravearbejdet er påbegyndt, fordi graveaktøren ikke kan lade et gravearbejde i en vej eller et fortov stå åbent længere end højst nødvendigt. I visse situationer, f.eks. i ferieperioder, kan det dog være rimeligt, at graveaktøren skal vente længere.

Efter det foreslåede *stk. 3, 3. pkt.*, skal graveaktøren afholde udgifterne til påvisningen, hvis ledningerne i det væsentlige ligger, som det fremgår af ledningsoplysningerne.

Bestemmelsen om omkostningsfordeling ved påvisningen er ny og foreslås indsat for at fastlægge, hvordan fordelingen af udgifter til påvisning skal være. Det bør således være ledningsejer, der betaler for påvisningen, hvis ledningerne ikke ligger, hvor de burde ligge. Derimod bør graveaktøren betale for påvisningen, hvis ledningen kunne være fundet ved at anvende ledningsoplysningerne.

»I det væsentlige ligger« betyder, at ledningen ikke behøver at ligge præcist som vist i ledningsoplysningerne, men at ledningerne bør ligge inden for en vis margin. Som eksempel kan forestilles en situation, hvor en ledningsejer i ledningsoplysningerne har fastsat en nøjagtighedsklasse, hvorefter ledningen ligger på et fastlagt sted i graveområdet med en usikkerhed på en halv meter. Graveaktøren prøvegraver, men kan ikke finde ledningen og anmoder derfor om påvisning. Hvis ledningen ligger længere væk end en halv meter, f.eks. en meter væk, fra den oplyste placering i graveområdet, skal graveaktøren som udgangspunkt ikke betale for påvisningen.

Efter gældende ret betaler graveaktøren gebyr til Ledningsejerregistret, hver gang graveaktøren forespørger om ledningsoplysninger. Hvis en graveperiode er længere end ledningsoplysningernes gyldighedsperiode, må graveaktøren enten forespørge igen i Ledningsejerregistret og betale endnu et gebyr eller henvende sig direkte til ledningsejeren for nye ledningsoplysninger.

Med det foreslåede *stk. 4* fastsættes, at graveaktøren i Ledningsejerregistret kan gensende den oprindeli-

ge graveforespørgsel inden for et halvt år fra graveforespørgslens oprettelsesdato, og inden graveperioden udløber, uden yderligere beregning.

Bestemmelsen er ny og vil være en undtagelse til gældende ret, om at der skal betales gebyr for forespørgsel i Ledningsejerregistret.

Bestemmelse vil give mulighed for, at en graveaktør kan få opdaterede ledningsoplysninger, hvor graveaktøren f.eks. i første omgang har oprettet en graveforespørgsel til planlægning af et større projekt. Graveaktøren kan endvidere have behov for at spørge igen, hvis ledningsoplysningerne har en kort gyldighedsperiode, og graveperioden er længere end ledningsoplysningernes gyldighedsperiode. Bestemmelsen vil give en graveaktør mulighed for grave på baggrund af de seneste ledningsoplysninger.

Bestemmelsen opstiller 2 betingelser for, at graveaktøren kan gensende sin graveforespørgsel om ledningsoplysninger uden yderligere beregning:

- forespørgslen skal gensesendes inden for et halvt år fra graveforespørgslens oprettelsesdato, og
- inden graveperioden udløber.

Begge betingelser skal være opfyldt. Bestemmelsen kan give graveaktøren incitament til at sende en forespørgsel om ledningsoplysninger, inden der ansøges om gravetilladelse, fordi graveaktøren kan gensende sin forespørgsel og få de seneste ledningsoplysninger, umiddelbart før graveaktøren påbegynder arbejdet i graveområdet uden yderligere beregning.

Der vil ved vurderingen af, om forespørgslen kan gensesendes uden yderligere beregning, blive taget udgangspunkt i den dato, hvor den oprindelige graveforespørgsel blev oprettet i Ledningsejerregistret. Derudover må graveperioden ikke være udløbet. Graveaktøren skal angive en graveperiode, når graveforespørgslen oprettes. Hvis graveperioden er kortere end et halvt år, vil der ikke være mulighed for at gensende den oprindelige forespørgsel, når graveperioden er udløbet, fordi begge betingelser skal være opfyldt.

Er graveperioden udløbet, eller er det gået mere end et halvt år, skal graveaktøren betale et nyt gebyr for at forespørge om ledningsoplysninger.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen er en eksisterende bestemmelse, der af lovtekniske grunde ophæves med § 2, nr. 2, og indsættes med denne ændring. Bestemmelsen indsættes uden ændringer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2. om krav til ledningsoplysninger, der udleveres, 2.4.2. om udlevering via Ledningsejerregistret og 2.5.2. om påvisning i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det foreslås, at der i § 9 indsættes 2 nye stykker.

Med det foreslåede *stk. 10* kan klima-, energi- og forsyningsministeren efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om forespørgselspligten i forbindelse med uopsættelige gravearbejder.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat, så klima-, energi- og forsyningsministeren efter forhandling med transportministeren kan fastsætte regler om, at graveaktører ikke skal vente på, at alle ledningsoplysninger er gjort tilgængelige, hvis en pludselig opstået skade på en ledning skal repareres med det formål at forhindre unødigt ressourcespild og forhindre afledte skader. Et uopsætteligt gravearbejde er, når der er akut fare for liv eller betydeligt formuetab, f.eks. hvis en vandledning eller olieledning er gået i stykker, og der er udslip af vand eller olie.

Bemyndigelsen forventes anvendt til at fastsætte regler om, at en graveaktør kan iværksætte arbejdet, selv om graveaktøren endnu ikke har alle ledningsoplysninger. Graveaktøren vil dermed ikke skulle vente på, at funktionen i Ledningsejerregistret har sammenstillet og gjort alle ledningsoplysningerne tilgængelige, men kan påbegynde det uopsættelige gravearbejde. Graveaktøren vil dog skulle udføre gravearbejdet under hensyntagen til de ledningsoplysninger, som graveaktøren har fået adgang til, og graveaktøren vil skulle være påpasselig under gravearbejdet.

Med det foreslåede *stk. 11* kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal være tilgængelige på graveområdet digitalt.

Bestemmelsen er ny og hører sammen med den nye bestemmelse i § 9, stk. 1, 5. pkt., som affattet ved § 1, nr. 7, hvor der er fastsat, at de modtagne ledningsoplysninger skal være tilgængelige på graveområdet. Bestemmelsen betyder, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte krav om, at graveaktøren skal have ledningsoplysningerne med på graveområdet i et digitalt format.

Bemyndigelsen forventes at blive udnyttet, hvis der bliver behov for at stille krav til graveaktørernes måde at håndtere ledningsoplysningerne på, f.eks. hvis antallet af graveskader stiger som følge af, at graveaktør ikke anvender de sammenstillede ledningsoplysninger, men f.eks. kun har en printet pdf-udgave af ledningsoplysningerne tilgængelig på graveområdet.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen er en eksisterende bestemmelse, der af lovtekniske grunde ophæves med § 2, nr. 2, og indsættes med denne ændring. Bestemmelsen indsættes uden ændringer.

Til nr. 9

§ 9 c

De gældende regler om koordinering af gravearbejder findes i §§ 73 og 74 i vejloven. Efter vejlovens § 74 har graveaktørerne pligt til at undersøge muligheder for at koordinere gravearbejder og kan blive pålagt at dække det dokumenterede tab, som en anden graveaktør eller vejmyndighed har haft, hvis de ikke gør dette. Muligheden for at koordinere skal undersøges, før der anmodes om gravetilladelse.

Klima-, Energi- og Forsyningsministerier har siden 2018, hvor ændringsloven fra 2017 trådte delvist i kraft, stillet en funktion til rådighed i Ledningsejerregistret, hvor ledningsejere og graveaktører kan koordinere gravearbejder.

En ledningsejer eller graveaktør kan i funktionen annoncere et område, som ledningsejeren eller graveaktøren planlægger at skulle grave i. En ledningsejer eller graveaktør, der planlægger at grave i et område, kan endvidere forespørge, om der er andre ledningsejere eller graveaktører, der planlægger at grave i samme område, så deres gravearbejder kan koordineres.

Klima-, energi- og forsyningsministeren har fået en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvordan graveaktører og ledningsejere kan annoncere et område, hvori de ønsker at grave, eller lede efter andre, de kan grave sammen med. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere.

Transportministeren har i § 2 i bekendtgørelse nr. 802 af 18. juni 2018 om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje i byer og bymæssige områder gjort det forpligtende at anvende funktionen i Ledningsejerregistret til at koordinere gravearbejder, når ledningsejers ledninger er registreret i Ledningsejerregistret.

Med den foreslåede § 9 c kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, hvordan annoncering af et gravearbejde eller forespørgsel til brug for koordinering af gravearbejder skal foregå.

Bemyndigelsen til klima-, energi- og forsyningsministeren er en videreførelse af gældende ret og der tilsigtes med lovforslaget ikke nogen ændring i gældende ret. Ledningsejere og graveaktører vil derfor fortsat kunne anvende funktionen til at koordinere gravearbejder.

Formålet med at fastsætte regler er at bestemme, hvordan en ledningsejer eller graveaktør kan dokumentere, at vedkommende har undersøgt, om det er muligt at koordinere eller forsøgt at koordinere sit gravearbejde i henhold til vejlovens regler.

Bestemmelserne i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og funktionen er blevet udmøntet i samarbejde med Vejdirektoratet og KL og med inddragelse af følgegruppen og skal understøtte, at ledningsejere og graveaktører kan overholde vejlovens §§ 73 og 74 om koordinering af gravearbejder.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om,

- hvordan graveaktører og ledningsejere kan annoncere et område, hvori de ønsker at grave, eller
- undersøge, om der er andre ledningsejere eller graveaktører, der har planlagt et gravearbejde de kan grave sammen med.

Med »koordinering af gravearbejde« forstås en ledningsejers eller graveaktørs undersøgelse af, om flere gravearbejder kan koordineres. Begrebet følger vejlovens definition og er koordineret med Transport- og Boligministeriet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 d

Det er ikke altid nødvendigt at opgrave vejarealer for at føre nye ledninger. Ofte kan man udnytte ledig kapacitet i allerede nedgravet infrastruktur, f.eks. trækrør. Når man udnytter allerede eksisterende infrastruktur til at føre egne ledninger, taler man om samføring af ledninger.

De gældende regler om samføring (anvendelse af ledig kapacitet i føringsrør) er fastsat i kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller andre netoperatører kan efter loven anmode om adgang til oplysningerne om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur, f.eks. føringsrør, med henblik på etablering af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation eller etablering af elementer af andre forsyningsnet. Netoperatøren skal snarest muligt og senest 2 uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen enten give adgang til oplysningerne, skriftligt afvise en anmodning om adgang til oplysningerne, hvis netoperatøren vurderer, at anmodningen ikke er rimelig, eller give et afslag på en anmodning om adgang til oplysningerne, når det er nødvendigt at begrænse adgangen til oplysningerne af hensyn til netsikkerhed og -integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden, den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 527 af 26. maj 2016 om begrænsning af oplysningspligt og undtagelser fra krav om højhastighedsforberedelse af bygninger m.v.

En netoperatør defineres i § 9 e, stk. 2, nr. 2, i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. som den, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, samt den, der stiller passiv fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere:

- 1) en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af
 - a) gas
 - b) elektricitet, herunder offentlig belysning,
 - c) opvarmning, og
 - d) vand, herunder deponering eller rensning af spildevand, og dræningssystemer,
- 2) en transporttjeneste, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne eller
- 3) elektroniske kommunikationstjenester via et offentligt kommunikationsnet, uden selv at udbyde elektroniske kommunikationsnet.

Passiv fysisk infrastruktur defineres i § 9 e, stk. 2, nr. 1, som et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, f.eks. rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne og pæle m.v.

Lov om registrering af ledningsejeres anvendelsesområde gælder for ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium. Begrebet eksisterende passiv fysisk infrastruktur dækker over mere end begrebet ledninger i lov om registrering af ledningsejeres forstand og kan derfor ikke benyttes som begreb i § 9 d. Derfor anvendes begrebet føringsrør, der vil dække over størstedelen af de elementer, der indgår i det bredere begreb eksisterende passiv fysisk infrastruktur. Begrebet netoperatør kan heller ikke anvendes, da dette dækker over mere end begrebet

ledningsejere i lov om registrering af ledningsejeres forstand, og begrebet ledningsejer anvendes derfor i § 9 d.

Med det foreslåede § 9 d får klima-, energi- og forsyningsministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør til brug for samføring skal foregå. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, herunder hvilke oplysninger ledningsejeren skal udlevere.

Bestemmelsen skal gøre det lettere at finde ledig kapacitet i føringsrør til samføring af ledninger.

Ved føringsrør forstås rør hvori der kan føres en eller flere ledninger.

Det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte regler om, hvordan en ledningsejer kan indberette, at ledningsejeren har føringsrør i et område. Hvis ledningsejeren indberetter føringsrør til brug for samføring af ledninger, kan det gøre det lettere for andre ledningsejere eller graveaktører at komme i kontakt med en ledningsejer, der kan have ledig kapacitet i et føringsrør.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om, at ledningsejere kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, herunder hvilke oplysninger ledningsejeren skal udlevere. Bemyndigelsen til ministeren foreslås indsat, så Ledningsejerregistret kan understøtte kapitel 2 i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

Bemyndigelsen kan anvendes til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger ledningsejer som minimum skal udlevere, hvis ledningsejer vælger at udlevere oplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Bemyndigelsen forventes udmøntet, så den kan understøtte de krav, der stilles i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., hvorefter der skal udleveres oplysninger om område og føringsvej og type og anvendelse af den passive fysiske infrastruktur. Det forventes derfor, at ledningsejere som minimum skal udlevere disse oplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet med inddragelse af følgegruppen, så funktionen til samføring af ledninger kan understøtte kravene fastsat i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.

En ledningsejer, der udleverer oplysninger til brug for vurderingen af, om samføring er relevant, skal følge reglerne i lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. Ledningsejer har derfor 2 uger til at udlevere oplysningerne, hvis en anmodning imødekommes, og kan f.eks. afvise en anmodning om adgang til oplysninger, hvis en anmodning ikke er rimelig og kan undlade at udlevere oplysninger, når det er nødvendigt at begrænse adgangen hertil af hensyn til netsikkerhed og -integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden, den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder. Ledningsejeren kan endvidere fastsætte de vilkår, som lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. giver mulighed for, når der udleveres oplysninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 e

Der er i gældende ret ikke fastsat regler om sammenstilling af ledningsoplysninger.

Det foreslås, at § 9 e indsættes i loven for at fastsætte regler om sammenstilling af ledningsoplysninger.

Med det foreslåede *stk. 1* fastsættes, at Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplys-

ningerne fra ledningsejerne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører eller andre brugere.

Sammenstillingsfunktionen er en ny funktion i Ledningsejerregistret, der skal sammenstille de ledningsoplysninger, Ledningsejerregistret modtager fra ledningsejere, og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for den graveaktør eller anden bruger, der har sendt en forespørgsel om ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. Andre brugere kan være borgere, advokater eller andre, der forespørger om ledningsoplysninger. Borgere kan f.eks. forespørge om ledningsoplysninger, når de skal grave på deres egen grund, eller en advokat kan f.eks. forespørge om ledningsoplysninger til brug for skatteretssager.

Det forventes, at Ledningsejerregistret vil gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren, efterhånden som sammenstillingsfunktionen modtager ledningsoplysningerne fra ledningsejerne. »Gøres tilgængelig« skal forstås bredt og omfatter, at Ledningsejerregistret gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren, eller at graveaktøren kan hente ledningsoplysningerne som en datapakke i Ledningsejerregistret.

Den foreslåede sammenstillingsfunktion i Ledningsejerregistret vil gøre det lettere for graveaktørerne at finde ud af, hvor i graveområdet ledninger eller tracéer er placeret. Ledningsejerregistret vil sammenstille ledningsoplysningerne, så det fremmer overblikket over ledninger og tracéer i graveområdet.

Med det foreslåede *stk. 2* fastsættes, at Ledningsejerregistret ikke kan gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som sendes til Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret kan dog gøres erstatningsansvarlig for fejl i sammenstillingen af ledningsoplysninger efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat for at fastsætte, hvornår Ledningsejerregistret kan gøres erstatningsansvarlig for en graveskade. Det vil fortsat være ledningsejerens ansvar at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret, og ledningsejeren har fortsat ansvaret for, at de udleverede nødvendige ledningsoplysninger er korrekte. Ledningsejerregistret sammenstiller kun de modtagne ledningsoplysninger og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktøren.

En graveaktør vil derfor fortsat skulle rette henvendelse til ledningsejeren ved skader på ledninger, og ansvaret for graveskaden følger gældende retspraksis. Det vil derfor fortsat være de konkrete omstændigheder, der afgør, hvem der har ansvaret for en graveskade.

Ledningsejerregistret vil dog efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarlig for sammenstillingen af ledningsoplysningerne efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler, hvis der sker en fejl under sammenstillingen af ledningsoplysninger. Ledningsejerregistret vil efter omstændighederne kunne gøres erstatningsansvarligt, hvis ledningsoplysningerne som følge af en fejl, som Ledningsejerregistret er ansvarlig for, kommer til at få en forkert placering i forhold til den placering, ledningen har i de ledningsoplysninger, som ledningsejeren har sendt til Ledningsejerregistret.

Ledningsejerregistret vil derimod ikke være ansvarlig for eventuelle skader på ledninger, som skyldes, at graveaktøren graver uden at have modtaget de sammenstillede ledningsoplysninger fra Ledningsejerregistret, f.eks. fordi funktionen til sammenstilling ikke er tilgængelig, og graveaktøren derfor ikke kan tilgå ledningsoplysningerne. Ledningsejerregistret vil heller ikke kunne gøres erstatningsansvarlig, hvis en ledningsejer mangler at udlevere ledningsoplysninger eller udleverer ledningsoplysningerne for sent.

Der vil derfor blive opsat en række kontroller i sammenstillingsfunktionen for at minimere risikoen for fejl, f.eks. at Ledningsejerregistret ikke videregiver en graveforespørgsel til ledningsejerne, eller at graveaktøren gøres opmærksom på manglende svar fra en graveaktør, så graveaktøren selv kan rykke for svar. Der vil desuden blive opsat kontroller, så pakken ikke meldes færdig, før alle svar er modtaget korrekt fra ledningsejerne.

Den nye funktion vil endvidere få en logningsfunktion, der skal dokumentere, hvad der er udleveret af

ledningsejerne, og hvad der er gjort tilgængelig for en graveaktør. Logningen vil både logge aktiviteterne og selve de dokumenter, der er modtaget af Ledningsejerregistret og sammenstillingen, der er gjort tilgængelig for graveaktøren.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige.

Bemyndigelsen forventes udmøntet i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere og udlevering af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret til at fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne er kommet frem til graveaktøren, når de er gjort tilgængelige i Ledningsejerregistrets kortviser eller kan hentes i Ledningsejerregistret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 9 f

Ledningsejerregistret har siden 2015 udstillet graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside for at gøre det lettere at koordinere gravearbejde og derved nedbringe antallet af gravearbejder og herved også antallet af graveskader.

Det foreslås, at der indsættes et nyt kapitel 3 c i loven med en § 9 f, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat, fordi hjemlen til at udstille graveforespørgsler ikke har været klar. Nogle få graveforespørgsler indeholder personoplysninger, f.eks. navn, og der er derfor behov for at give Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet en klar hjemmel til at udstille graveforespørgsler på grund af databeskyttelsesforordningen.

Med det foreslåede *stk. 1*, kan klima-, energi- og forsyningsministeren udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice. Behandlingen af personoplysninger gennem udstilling er nødvendigt, fordi udstillingen af graveforespørgsler skal sikre, at der er mulighed for kontakt mellem forskellige parter i en række situationer. Graveforespørgslerne skal derfor kunne ses af alle.

Ledningsejerregistret udstiller graveforespørgselsnummer, oprettet dato, firmanavn eller navn (hvis oprettet af privatperson), CVR og telefonnummer. Nogle få af de udstillede graveforespørgsler indeholder persondata i form af navn og telefonnummer på et enkeltmandsfirma eller en privatperson, der har oprettet en graveforespørgsel.

Udstilling af graveforespørgsler kan give graveaktører og myndigheder et samlet overblik over grave- og anlægsaktiviteter i et graveområde med henblik på at koordinere gravearbejde med andre graveaktiviteter eller til myndighedernes administrative sagsbehandling.

Udstillingen kan desuden benyttes til undersøgelser i forbindelse med graveskader og give en indikation på, hvem der har gravet i området, eller om en graveaktør har forespurgt om ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret forud for gravearbejde. Borgere får endvidere mulighed for at kontakte en graveaktør, f.eks. hvis en afspærring er væltet.

Behandlingen har hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter en offentlig myndighed kan behandle persondata, når behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Behandlingen af persondata er nødvendig af hensyn til samfundets interesse, fordi samfundet har interesse i øget koordinering af gravearbejde, da dette kan nedbringe antallet af gravearbejder og derved antallet af graveskader og gravegener for det omkringliggende samfund. Samfundet har desuden interesse i at kunne komme i kontakt med graveaktører, f.eks. hvis en afspærring er væltet, eller der er sket en graveskade i området.

Opgaven er blevet pålagt klima-, energi- og forsyningsministeren ved lov, og det henhører dermed

under myndighedsudøvelse. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer derfor, at ministeriet kan behandle personoplysningerne, da det drejer sig om navn, elektronisk postadresse (e-mailadresse) og eventuelt telefonnummer på enkeltmandsvirksomheder og enkelte privatpersoner.

Med det foreslåede *stk. 2* fastsættes, at de udstillede graveforespørgsler slettes 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Med det foreslåede *stk. 3* får klima-, energi- og forsyningsministeren en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig.

Bestemmelserne er nye og foreslås indsat for at give klima-, energi- og forsyningsministeren hjemmel til at udstille graveforespørgslen, når denne er oprettet og som udgangspunkt i en periode på 10 år. Perioden på 10 år er fastsat for at give en ledningsejer, der opdager en skade på en ledning, mulighed for at undersøge, hvem der har gravet i området, hvor ledningen blev beskadiget, i en længere årrække. Dette skyldes, at en skade i nogle tilfælde først opdages længe efter, at skaden er opstået, f.eks. hvis en ledning er blevet beskadiget af gravning, men uden at ledningen er blevet gravet over.

En graveforespørgsel kan udstilles i længere tid end 10 år, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Den foreslåede bemyndigelse til klima-, energi- og forsyningsministeren, giver ministeren mulighed for at fastsætte regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig. Særlige forhold kan f.eks. være, hvis der er en konkret graveskade, og der er en tvist mellem en ledningsejer og en graveaktør om ansvaret for en graveskade. I sådanne tilfælde kan der være behov for at forlænge perioden, hvor graveforespørgsler i et område gemmes og kan vises.

Med det foreslåede *stk. 4* kan klima-, energi- og forsyningsministeren beslutte, at en graveforespørgsel skal anonymiseres, hvis særlige forhold taler for dette.

Bemyndigelsen er ny og foreslås indsat for at sikre, at privatpersoner, der ønsker at være anonyme, f.eks. hvis de har hemmelig adresse, kan forespørge, uden at deres navn og kontaktoplysninger bliver tilgængelige. Privatpersoner kan derfor anmode om, at deres forespørgsel bliver anonymiseret, så alle kan se, at der er forespurgt om ledningsoplysninger i et givent område, men ikke kan se, hvem der har forespurgt om oplysningerne, og hvad personens telefonnummer er.

Anonymiseringen gælder alene i forhold til udstilling af data og gælder derfor ikke ved registreringen af en graveforespørgsel af hensyn til historik. Muligheden for at få en graveforespørgsel anonymiseret kan derfor ikke misbruges af aktører, der ønsker at undgå at blive stillet til regnskab for en eventuel graveskade eller for at undgå eventuel betaling.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Efter § 11, stk. 3 og 4 i lov om registrering af ledningsejere skal der betales et rykkergebyr på 75 kr. for rykkerskrivelser. Beløbet skal reguleres hvert år den 1. januar efter udviklingen i Danmarks Statistiks nettoprisindeks i en 12-månedersperiode sluttende i oktober måned året før det år, som reguleringen vedrører.

Reguleringen er senest blevet foretaget i 2019 og rykkergebyret er pr. 1. september 2019 på 87 kr., og er fastsat i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere § 16, stk. 6, som blev ændret ved bekendtgørelse nr. 690 af 26. august 2019 om ændring af bekendtgørelse om registrering af ledningsejere.

Renteloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 459 af 13. maj 2014, fastsætter et loft på et rykkergebyr på 100 kr. Dette betyder, at rykkergebyret fastsat efter lov om registrering af ledningsejere om en årrække kan risikere at komme til at stride mod rentelovens bestemmelser om, at rykkergebyret højst må være på 100 kr., fordi rykkergebyret efter lov om registrering af ledningsejere skal reguleres hvert år.

Det foreslås derfor, at lovens § 11, stk. 3 og 4, ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt stk. 3, hvorefter der kan opkræves rykkergebyr efter renteloven.

Ændringen vil betyde, at der kan opkræves rykkergebyr ved forsinket betaling, men rykkergebyret ikke længere skal reguleres hvert år, og det vil følge rentelovens bestemmelser. Det er ikke med ændringen hensigten, at rykkergebyret skal stige i 2020, men at det på sigt kan stige på samme måde som efter de gældende regler, og på en sådan måde at det ikke kan blive højere end rentelovens fastsatte loft for rykkergebyret.

Til § 2

Til nr. 1

Lov om registrering af ledningsejere indeholder i § 3 lovens anvendelsesområde, hvor det fastsættes, hvilke ledningsejere der er omfattet af loven. § 1, nr. 7, i ændringsloven fra 2017 ændrer i lovens anvendelsesområde, så flere ledningsejere bliver omfattet af loven.

§ 1, nr. 7, i ændringsloven fra 2017 skal sættes i kraft af klima-, energi- og forsyningsministeren. Efter planen skal bestemmelsen sættes i kraft den 1. januar 2020.

Det foreslås, at § 1, nr. 7, i ændringsloven fra 2017 ophæves.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelsen indsættes i § 1, nr. 2. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til nr. 2

§§ 8 og 9 i lov om registrering af ledningsejere fastsætter regler om, hvordan ledningsejere skal udlevere ledningsoplysninger til graveaktører, og hvordan graveaktører skal forholde sig til de udleverede ledningsoplysninger.

§ 1, nr. 17-19, i ændringslovens fra 2017 ændrer, hvordan ledningsejere skal udlevere ledningsoplysninger, og hvordan graveaktører modtager ledningsoplysninger. Med ændringsloven skal ledningsejere udlevere standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret vil sammenstille de udleverede ledningsoplysninger og gøre disse tilgængelige for graveaktøren, der har forespurgt om ledningsoplysninger.

§ 1, nr. 17-19, i ændringsloven fra 2017 skal sættes i kraft af klima-, energi- og forsyningsministeren. Efter planen skal bestemmelsen sættes i kraft den 1. juli 2023.

Det foreslås, at § 1, nr. 17-19, i ændringsloven fra 2017 ophæves.

Det bemærkes i øvrigt, at bestemmelserne indsættes i § 1, nr. 6-8. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 6-8.

Til § 3

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har myndighedsopgaven med at drive Ledningsejerregistret, der er oprettet for at nedbringe antallet af graveskader, ved at gøre det lettere for graveaktører at komme i kontakt med ledningsejere i forbindelse med indhentning af ledningsoplysninger til brug for planlægning og udførelse af gravearbejder. Graveaktører skal indhente ledningsoplysninger, inden der graves i graveområdet, for at undgå graveskader på ledninger.

Ledningsejeren skal udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest 5 hverdage, efter ledningsejer har modtaget forespørgslen. Med ændringsloven fra 2017 skal ledningsejer udlevere ledningsoplysningerne snarest muligt og senest inden for 2 timer på hverdage mellem 7 og 16.

Med ændringsloven fra 2017 får Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet en større rolle under udleveringen af de nødvendige ledningsoplysninger, fordi Ledningsejerregistret skal modtage og sammenstille

de ledningsoplysninger, som ledningsejerne udleverer, før de sammenstillede ledningsoplysninger gøres tilgængelige for graveaktører.

Ændringsloven fra 2017 vil træde i kraft trinvis. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet giver mulighed for at anvende de nye funktioner i Ledningsejerregistret fra 1. januar 2020, og ledningsejerne får en indfasningsperiode på 3 ½ år til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og tilpasse deres IT-systemer til at udlevere ledningsoplysninger på den nye måde. Indfasningsperioden forventes at løbe fra den 1. januar 2020 til den 30. juni 2023.

Under indfasningsperioden skal en ledningsejer udlevere ledningsoplysninger direkte til graveaktøren, der har forespurgt om ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler i lov om registrering af ledningsejere.

Den trinvis ikrafttræden betyder, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet i indfasningsperioden endnu ikke har fået myndighedsopgaven med at sammenstille ledningsoplysninger og gøre disse tilgængelige for graveaktører, hvilket betyder, at der potentielt kan opstå et marked for sammenstilling af ledningsoplysninger i denne periode. I et sådant marked vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet være en tjenesteyder på lige fod med andre tjenesteydere, hvis ledningsejeren udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret.

Opstår et sådant marked, vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet yde ulovlig statsstøtte til ledningsejere og graveaktører. Ministeriet vil endvidere være stillet konkurrencemæssigt bedre end eventuelle andre tjenesteydere på markedet, da ministeriet kan tilbyde ydelsen billigere og i nogle tilfælde uden betaling.

Grunden til dette er, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet som følge af initiativ 6.3 i Digitaliseringsstrategien 2016-2020 har fået en bevilling til at udvikle de nye funktioner i Ledningsejerregistret. Derudover kan ministeriet benytte gebyrmidler til at videreudvikle Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistrets betalingsmodel er fastsat i bekendtgørelse om registrering af ledningsejere, så en graveaktør betaler et gebyr, der dækker Ledningsejerregistrets drift m.m., når graveaktøren forespørger om ledningsoplysninger i registret.

Bevillingen betyder, at staten betaler for en stor del af videreudviklingen af Ledningsejerregistret, så Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet kan sammenstille ledningsoplysninger og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører. Enhver anden tjenesteyder på det potentielle marked vil selv skulle finansiere udviklingen af en funktion til sammenstilling af ledningsoplysninger. Ministeriet vil dermed få en konkurrencemæssig fordel frem for private tjenesteydere. På samme måde vil ministeriet få en fordel i forhold til de potentielle tjenesteydere, der vælger at gå ind på markedet med at udlevere standardiserede og digitaliserede ledningsoplysninger til graveaktør, da de potentielle konkurrenter selv skal finansiere et system til udlevering af ledningsoplysninger til graveaktøren. De potentielle tjenesteydere vil desuden kun have 3 ½ år til at afskrive omkostningerne til udvikling af deres systemer, fordi det bliver Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets myndighedsopgave at sammenstille de ledningsoplysninger og gøre disse tilgængelige for graveaktører, når indfasningsperioden er udløbet.

En graveaktør, der modtager ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, betaler for ydelsen til sammenstilling og udlevering af ledningsoplysninger, men kun til det i bekendtgørelsen fastsatte gebyrloft, som pt. er på 104.000 kr. Graveaktøren betaler i dag selv udgiften til sammenstillingen af ledningsoplysningerne til brug for gravearbejdet, enten ved selv at sammenstille oplysningerne eller betale en tjenesteyder for ydelsen. Det må forventes, at ydelsen hos en privat tjenesteyder vil være dyrere, end den merudgift der vil være forbundet med, at Ledningsejerregistret står for sammenstillingen. Graveaktøren får derved i indfasningsperioden ydelsen med sammenstilling af ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret billigere eller uden betaling, når gebyrloftet er nået, end ved betaling af privat tjenesteyder. Den trinvis ikrafttræden af ændringsloven fra 2017 betyder derfor, at en graveaktør vil modtage ulovlig statsstøtte af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet under indfasningsperioden.

En ledningsejer, der udleverer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, betaler ikke for den ydelse, som ledningsejeren modtager af Ledningsejerregistret. Ledningsejeren er forpligtet til at være registreret i Ledningsejerregistret og skal derfor ikke selv sikre sig, at alle graveaktører er bekendt med, at ledningsejer har ledninger i graveområdet. En ledningsejer vil endvidere kun blive forespurgt om ledningsoplysninger, når en graveforespørgsel overlapper det interesseområde, som ledningsejeren har indberettet. Den trinvis ikrafttræden af ændringsloven fra 2017 betyder dermed, at en ledningsejer vil modtage ulovlig statsstøtte fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet under indfasningsperioden.

For at undgå, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet yder ulovlig statsstøtte, skal lovændringen fra 2017 og dette lovforslag træde i kraft den 1. januar 2020. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil dermed få myndighedsopgaven med at udlevere sammenstillede ledningsoplysninger allerede fra den 1. januar 2020. Der vil derfor ikke opstå et marked for denne tjenesteydelse.

Den tidligere ikrafttræden betyder imidlertid, at ledningsejere ikke længere har den indfasningsperiode på 3 ½ år, som ledningsejerne fik med ændringsloven fra 2017. Dermed har ledningsejerne ikke tid til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og tilpasse deres IT-systemer.

Med de foreslåede *stk. 2-5* indsættes en overgangsbestemmelse. Overgangsbestemmelsen betyder, at lovændringen fra 2017 og dette lovforslag kan træde i kraft den 1. januar 2020, fordi ledningsejerne med overgangsbestemmelsen får en indfasningsperiode på 3 ½ år til at standardisere og digitalisere deres ledningsoplysninger og tilpasse deres IT-systemer.

Med det foreslåede *stk. 2* indsættes en overgangsbestemmelse, så ledningsejere indtil den 30. juni 2023 kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler.

Bestemmelsen er ny og vil betyde, at ledningsejere indtil den 30. juni 2023 kan udlevere ledningsoplysninger efter de hidtil gældende bestemmelser, dvs. direkte til graveaktørerne. Overgangsbestemmelsen vil dermed give ledningsejerne 3 ½ år til at udvikle deres systemer og standardisere deres ledningsoplysninger.

Med det foreslåede *stk. 3* kan en ledningsejer tilslutte et eller flere af sine interesseområder til udlevering gennem Ledningsejerregistret indtil den 30. juni 2023.

Bestemmelsen er ny og foreslås indsat for at give en ledningsejer, der skal standardisere og digitalisere ledninger i flere interesseområder, mulighed for at udlevere ledningsoplysninger hurtigere gennem Ledningsejerregistret, efterhånden som ledningsoplysningerne bliver digitaliseret.

Bestemmelsen betyder, at ledningsejerne kan tilslutte interesseområder til udlevering gennem Ledningsejerregistret, når de er klar til det.

Efter det foreslåede *stk. 4* skal en ledningsejer indtil den 30. juni 2023 uanset § 8, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget.

Den foreslåede bestemmelse er indsat, fordi en ledningsejer efter § 8, stk. 1 og 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt og inden for 2 timer (stk. 1) eller 2 hverdage (stk. 2). Under indfasningsperioden kan en ledningsejer udlevere ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler, dvs. snarest muligt og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget, og en graveaktør kan derfor komme til at vente op til 5 hverdage på ledningsoplysninger.

Stk. 4 vil derfor videreføre gældende ret indtil den 30. juni 2023, så ledningsejere i indfasningsperioden skal udlevere ledningsoplysninger snarest muligt, og senest 5 hverdage efter at graveforespørgslen er modtaget.

Bestemmelsen betyder, at ledningsejere skal udlevere ledningsoplysninger efter samme frist uafhængig af, om ledningsejeren udleverer gennem Ledningsejerregistret eller efter de hidtil gældende regler.

Med det foreslåede *stk. 5* indsættes en bestemmelse, så graveaktører indtil den 30. juni 2023, skal kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler og de nye regler.

Det foreslåede *stk. 5* er nyt og indsættes, for at graveaktører under indfasningsperiode kan modtage ledningsoplysninger direkte fra ledningsejere og efter de nye regler.

Med lovforslaget vil en graveaktør modtage alle ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret. Under indfasningsperioden kan en ledningsejer imidlertid stadig udlevere efter de hidtil gældende regler, hvilket betyder, at en ledningsejer kan udlevere ledningsoplysninger direkte til graveaktøren.

Bestemmelsen vil betyde, at en graveaktør under indfasningsperioden skal kunne modtage ledningsoplysninger både efter de hidtil gældende regler og de nye regler for at være sikker på at modtage alle ledningsoplysninger fra ledningsejere.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, fordi det i den gældende lovs § 16 er fastsat, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om registrering af ledningsejere, jf. lov-bekendtgørelse nr. 206 af 15. marts 2018, som ændret ved lov nr. 1674 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:

§ 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren fører et register over ejere af ledninger, der er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium. Registrets formål er at stille oplysninger til rådighed for myndigheder, virksomheder og privatpersoner om, hvem der ejer ledninger nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, og at sikre, at nærmere information om disse ledninger kan fremsendes.

§ 3. Loven gælder for ejere af ledninger nedgravet i jord og for ejere af ledninger nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, jf. dog stk. 2 og 3 samt § 4, såfremt ledningen

1) indgår i et kollektivt net, jf. § 5, nr. 1,

2) fungerer som stikledning eller ledning, der afleder spildevand eller kølevand m.m. til et vandløb, til en sø eller til et havområde, eller

3) - - -

§ 5. I denne lov forstås ved:

1-2) - - -

1. I § 2, 2. pkt., ændres »sikre, at nærmere information om disse ledninger kan fremsendes.« til: »modtage og sammenstille ledningsoplysninger fra ledningsejere og gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører. Endvidere er det Ledningsejerregistrets formål at udstille oplysninger til brug for samføring og koordinering af gravearbejder.«.

2. I § 3, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nye numre:

»2) er en offentlig myndigheds ledning, som helt eller delvist er beliggende i offentlige vejarealer eller privat fællesvej,

3) er et føringsrør, jf. § 5, nr. 9,

4) er en vejafvandingsledning, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab,«

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 5 og 6.

3. I § 3, stk. 1, nr. 2, der bliver nr. 5, indsættes efter »stikledning«: », herunder fælles stikledning,«.

4. I § 5, nr. 3, ændres »en forbruger« til: »en eller flere forbrugere«.

3) Stikledning: En ledning, som slutter en forbruger til et kollektivt net.

4) - - -

5) Interesseområde: Et geografisk afgrænset område, som omfatter den pågældende ledningsejers ledninger, som er nedgravet i jord eller nedgravet i eller anbragt på havbunden, fastlagt i en afstand af mindst 1 m fra ledningen på begge sider af denne.

§ 8. Enhver af loven omfattet ledningsejer, som modtager forespørgsel om ledningsoplysninger, skal snarest muligt og senest 5 hverdage, efter at forespørgslen er modtaget, fremsende de nødvendige ledningsoplysninger til forespørgeren eller indgå aftale med denne om påvisning på stedet. Lørdage, grundlovsdag, den 24. december og 31. december anses ikke for hverdage ved beregning af fristen. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om ledningsejers fremsendelse af ledningsoplysninger, herunder hvilke oplysninger der skal fremgå af det fremsendte materiale.

5. I § 5, nr. 5, indsættes efter »på begge sider af denne.«: »Overstiger usikkerheden for en ledningsplacering 1 meter, skal den større usikkerhed tillægges interesseområdet på begge sider af ledningen.«.

6. § 8 affattes således:

»§ 8. Modtager en ledningsejer en forespørgsel om ledningsoplysninger på en hverdag mellem kl. 7 og 16, skal ledningsejer snarest muligt, og inden for 2 timer efter at forespørgslen er modtaget, udlevere de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. 2-timersfristen løber mellem kl. 7 og 16 på hverdage. Modtages forespørgslen uden for dette tidsrum, skal ledningsejer udlevere de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt, og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag mellem kl. 7 og 16.

Stk. 2. Udtager en ledningsejer en forespørgsel til manuel behandling, fordi forespørgslen kræver særlig behandling, skal de nødvendige ledningsoplysninger udleveres til Ledningsejerregistret snarest muligt, og inden for 2 hverdage efter at forespørgslen er modtaget.

Stk. 3. En ledningsejer kan i stedet for at udlevere de nødvendige ledningsoplysninger, eller som supplement til disse, meddele graveaktøren, at ledningen skal påvises på stedet.

Stk. 4. De nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal udleveres som en del af de nødvendige ledningsoplysninger, herunder oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller tracéer i graveområdet, ledningers eller tracéers placering i graveområdet og ledningers fareklasse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer, for så vidt angår ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium inden den 1. juli 2023, alene skal opfylde kravene til nødvendige

§ 9. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Lednings-ejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt digitalt format, og at udlevering af ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret skal foregå via Lednings-ejerregistrets webservice.

7. § 9, *stk. 1*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Graveaktøren skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledninger der findes i hele graveområdet. Når Ledningsejerregistret har modtaget ledningsoplysninger fra ledningsejerne, jf. § 8, *stk. 1*, gøres disse straks tilgængelige for graveaktøren. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes. Gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger. De modtagne ledningsoplysninger skal være tilgængelige på graveområdet, når der graves.

Stk. 2. Har ledningsejer meddelt, at ledningen skal påvises efter § 8, *stk. 3*, må gravearbejdet ikke påbegyndes, før påvisningen har fundet sted.

Stk. 3. Kan graveaktøren ikke finde ledningerne der, hvor ledningerne skulle være nedgravet i jorden ifølge de modtagne ledningsoplysninger, kan graveaktøren anmode ledningsejeren om påvisning. Påvisning skal finde sted inden for rimelig tid. Ligger ledningerne i det væsentlige, som det fremgår af ledningsoplysningerne, afholder graveaktøren udgifterne til påvisningen.

Stk. 4. Graveaktøren kan i Ledningsejerregistret gensende den oprindelige graveforespørgsel inden for et halvt år fra graveforespørgslens oprettelsesdato, og inden graveperioden udløber, uden yderligere beregning.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 5-9.

8. I § 9 indsættes som *stk. 10* og *11*:

»*Stk. 10.* Klima-, energi- og forsyningsministeren kan efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om forespørgselspligten i forbindelse med uopsætteligt gravearbejde.

Stk. 11. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal være tilgængelige på graveområdet digitalt.«

9. Kapitel 3 a og 3 b ophæves og i stedet indsættes:

Kapitel 3 a

Koordinering af gravearbejder og samføring

»§ 9 c. En ledningsejer eller graveaktør kan i Ledningsejerregistret annoncere et område, som ledningsejeren eller graveaktøren planlægger at skulle grave i.

Stk. 2. En ledningsejer eller graveaktør, der planlægger at grave i et område, kan forespørge i Ledningsejerregistret, om der er andre ledningsejere eller graveaktører, der planlægger at grave i samme område, så deres gravearbejder kan koordineres.

Stk. 3. Energi- forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, hvordan annonceringen eller forespørgslen skal ske.

§ 9 d. En ledningsejer kan indberette til Ledningsejerregistret, at vedkommende har føringsrør i et område.

Stk. 2. En ledningsejer, der planlægger at føre nye ledninger i et område, kan forespørge i Ledningsejerregistret, om der er ledningsejere, der har føringsrør i området.

Stk. 3. Ledningsejeren skal svare på en forespørgsel om adgang til oplysninger om føringsrør snarest muligt og senest 2 uger efter datoen for modtagelsen af forespørgslen.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør skal ske.

Kapitel 3 b

Sammenstilling og videreformidling af ledningsoplysninger

§ 9 e. Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplysningerne fra ledningsejer-

»Kapitel 3 a

Koordinering af gravearbejder og samføring

»§ 9 c. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan annoncering af et gravearbejde eller forespørgsel til brug for koordinering af gravearbejder skal foregå.

§ 9 d. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvordan indberetning af føringsrør til brug for samføring skal foregå. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer kan udlevere oplysninger om føringsrør gennem Ledningsejerregistret, herunder hvilke oplysninger ledningsejeren skal udlevere.

Kapitel 3 b

Sammenstilling og videreformidling af ledningsoplysninger

§ 9 e. Ledningsejerregistret modtager og sammenstiller ledningsoplysningerne fra ledningsejer-

ne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører og andre brugere.

Stk. 2. Ledningsejerregistret kan ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som sendes til Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret kan dog gøres erstatningsansvarlig for fejl i sammenstillingen af ledningsoplysninger efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige.

ne og gør de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige for graveaktører og andre brugere.

Stk. 2. Ledningsejerregistret kan ikke gøres erstatningsansvarlig for fejl i de ledningsoplysninger, som sendes til Ledningsejerregistret. Ledningsejerregistret kan dog gøres erstatningsansvarlig for fejl i sammenstillingen af ledningsoplysninger efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan Ledningsejerregistret skal gøre de sammenstillede ledningsoplysninger tilgængelige.

Kapitel 3 c

Udstilling af graveforespørgsler

§ 9 f. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan udstille graveforespørgsler på Ledningsejerregistrets hjemmeside og webservice.

Stk. 2. Graveforespørgslen slettes 10 år efter graveperiodens ophør, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår særlige forhold gør sig gældende, og om hvor lang tid en graveforespørgsel kan være offentligt tilgængelig.

Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan beslutte, at en graveforespørgsel skal anonymiseres, hvis særlige forhold taler for dette.«

§ 11. - - -

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Der skal betales et gebyr på 75 kr. for erindringsskrivelser om betaling efter stk. 2.

Stk. 4. Beløbet i stk. 3 reguleres hver den 1. januar efter udviklingen i Danmarks Statistiks nettoprisindeks i en 12-måneders-periode sluttende i oktober måned året før det år, som reguleringen vedrører. Regulering foretages første gang den 1. januar 2009. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

10. I § 11, stk. 3 og 4, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Der kan opkræves rykkergebyr efter renteloven.«

§ 2

I lov nr. 1674 af 26. december 2017 om ændring af lov om registrering af ledningsejere, foretages følgende ændringer:

7. I § 3, *stk. 1*, indsættes efter nr. 1 som nye numre:

- »2) er en offentlig myndigheds ledning,
- 3) er et føringsrør, jf. § 5, nr. 9,
- 4) er en vejafvandingsledning, som er ejet af en offentlig myndighed eller et forsyningsselskab, og som er nedgravet i jorden,«

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 5 og 6.

17. § 8 affattes således:

»§ 8. Enhver af loven omfattet ledningsejer, som modtager en forespørgsel om ledningsoplysninger på en hverdag inden for almindelig arbejdstid, skal, snarest muligt og inden for 2 timer efter at forespørgslen er modtaget, sende de nødvendige ledningsoplysninger til Ledningsejerregistret. Lørdage, grundlovsdag, den 1. maj, den 24. december og den 31. december anses ikke for hverdage. Almindelig arbejdstid er mellem kl. 7 og 16 på hverdage, og 2-timersfristen løber inden for dette tidsrum. Modtages forespørgslen uden for almindelig arbejdstid på en hverdag eller på en dag, der ikke er en hverdag, skal ledningsejer sende de nødvendige ledningsoplysninger snarest muligt og senest inden for 2 timer den næstkommende hverdag inden for almindelig arbejdstid.

Stk. 2. Skal en ledningsejer, der er omfattet af loven, behandle en forespørgsel om ledningsoplysninger manuelt, skal de nødvendige ledningsoplysninger sendes til Ledningsejerregistret, snarest muligt og inden for 2 hverdage efter at forespørgslen er modtaget.

Stk. 3. Bryder ledningsejers system til at sende ledningsoplysninger ned, skal ledningsejer sende ledningsoplysningerne, snarest muligt efter at systemet fungerer igen.

Stk. 4. En ledningsejer, der er omfattet af loven, kan i stedet for at sende de nødvendige ledningsoplysninger eller som supplement til disse meddele graveaktøren, at ledningen skal påvises på stedet.

1. § 1, *nr. 7*, ophæves.

2. § 1, *nr. 17-19*, ophæves.

Stk. 5. De nødvendige ledningsoplysninger skal have et indhold og en kvalitet, så de er umiddelbart anvendelige ved gravearbejdet.

Stk. 6. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger der indgår i nødvendige ledningsoplysninger, herunder oplysninger om forsyningsart, antal ledninger eller traceer, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, ledningers eller traceers placering i graveområdet og ledningers fareklasse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en ledningsejer, for så vidt angår visse ledninger, der er nedgravet i jorden eller nedgravet i eller anbragt på havbunden inden for det danske søterritorium, alene skal opfylde kravene til nødvendige ledningsoplysninger, hvis ledningsejeren har disse oplysninger.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ledningsejeres udlevering af ledningsoplysninger, herunder at ledningsoplysningerne skal udleveres i et bestemt digitalt format.«

18. § 9, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Graveaktøren skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledninger der findes i hele graveområdet. Når Ledningsejerregistret har modtaget ledningsoplysninger fra ledningsejerne, jf. § 8, stk. 1, gøres disse straks tilgængelige for graveaktøren. De nødvendige ledningsoplysninger skal være gjort tilgængelige for graveaktøren, inden gravearbejdet påbegyndes. Gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de modtagne ledningsoplysninger. De modtagne ledningsoplysninger skal være tilgængelige på graveområdet, når der graves.

Stk. 2. Har ledningsejer meddelt, at der skal ske påvisning af ledningen efter § 8, stk. 4, må gravearbejdet ikke påbegyndes, før påvisningen har fundet sted.

Stk. 3. Kan graveaktøren ikke finde ledningerne der, hvor ledningerne skulle være nedgravet i jorden ifølge de modtagne ledningsoplysninger, kan graveaktøren rette henvendelse til ledningsejeren om påvisning. Påvisning skal ske inden for

rimelig tid. Ligger ledningerne i det væsentlige, som det fremgår af ledningsoplysningerne, afholder graveaktøren udgifterne til påvisningen.

Stk. 4. Graveaktøren kan i Ledningsejerregistret gensende den oprindelige graveforespørgsel inden for et halvt år fra graveforespørgslens oprettelsesdato, og inden graveperioden udløber, uden yderligere beregning.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 5-9.

19. I § 9 indsættes som *stk. 10* og *11*:

»*Stk. 10.* Energi-, forsynings- og klimaministeren kan efter forhandling med transport-, bygnings- og boligministeren fastsætte regler om forespørgselspligten i forbindelse med uopsætteligt gravearbejde.

Stk. 11. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at ledningsoplysningerne skal være tilgængelige på graveområdet digitalt.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Stk. 2. Indtil den 30. juni 2023 kan en lednings-ejer udlevere ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler.

Stk. 3. Indtil den 30. juni 2023 kan en lednings-ejer tilslutte et eller flere af sine interesseområder til udlevering gennem Ledningsejerregistret.

Stk. 4. Udleverer ledningsejer ledningsoplysninger gennem Ledningsejerregistret, skal de nødvendige ledningsoplysninger uanset § 8, stk. 1 og 2, som affattet ved dennes lov § 1, nr. 6, indtil den 30. juni 2023 udleveres snarest muligt, og senest 5 hverdage efter forespørgslen er modtaget.

Stk. 5. Indtil den 30. juni 2023 skal graveaktøren kunne modtage ledningsoplysninger efter de hidtil gældende regler og de nye regler.